

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ КВАЛИТЕТА КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПЕДАГОГИЈЕ

Ниш, јул 2020.

**ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
ДЕПАРТАМАН ЗА ПЕДАГОГИЈУ
ЦЕНТРУ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА
НАСТАВНО НАУЧНОМ ВЕЋУ**

**АНАЛИЗА КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПЕДАГОГИЈЕ**

У оквиру процеса редовне периодичне процене квалитета студијских програма на Факултету, Комисија за унапређење квалитета је, у сарадњи са Проректором за наставу и Департаманом за педагогију извршила детаљну анализу студијског програма Основних академских студија педагогије.

Анализа студијског програма извршена је са циљем иновирања и осавремењавања програмских садржаја и начина њиховог остваривања као и њихово усаглашавање са реално постојећим оптерећењем студената. Сврха анализе јесте и уочавање евентуалних слабости и недостатака студијског програма и његове реализације као и креирање потребних корективних мера и препорука унапређивања квалитета.

Анализа квалитета студијског програма спроведена је јула месеца 2020. године на основу *Стандарда и упутства за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма* из 2019. године.

***напомена**

У приказаним **SWOT** анализама свих стандарда коришћени су исти критеријуми квантификација процене и то:

(SWOT анализа)	Квантификација процене
S - Strengths - Предности	+++ - високо значајно
W - Weaknesses - Слабости	++ - средње значајно
O - Opportunities - Могућности	+
T - Threats - Опасности	0 без значајности

Увод

Департман за педагогију који реализује Основне академске студије педагогије основан је крајем 1999. године као Студијска група за педагогију одлуком Управног одбора Филозофског факултета Универзитета у Нишу. На основу сагласности о оснивању Владе Републике Србије и усвојеног наставног плана од стране Наставно-научно већа Филозофског факултета у Нишу, први студенти уписани су у школској 2000/2001. години.

Циљ основних студија педагогије јесте пружање репрезентативних увида у актуална кретања у савременој теорији и пракси свих дисциплина релевантних за разумевање проблематике којом се баве педагози, како би студенти педагогије били оспособљени за: 1) овладавање појмовима и основним чињеницама, принципима и законитостима васпитно-образовног рада; 2) анализирање и процењивање ефеката примењиваних поступака, облика и метода, уведених иновација и сагледавање њихових позитивних страна и недостатака; 3) успешан рад у свим врстама образовних установа (предшколске установе, основне и средње школе, специјалне школе, установе за образовање одраслих, посебно профилисане образовне институције) у својству стручног сарадника- педагога; 4) самостално и компетентно истраживање проблема образовања и васпитања на свим нивоима и узрастима; 5) учествовање у планирању и анализи развоја образовања и његовој подршци и сл.

Студијски програм Основних академских студија педагогије траје 8 семестра (240 ЕСПБ) и пружа академско звање Дипломирани педагог.

Реализација овог студијског програма започела је школске 2000/2001 године. Студијски програм Основних академских студија педагогије први пут је акредитован 2008. године (бр. уверења: [612-00-662/2008-04](#), одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета- КАПК) а реакреидован 2014. године (бр. уверења: [612-00-00676/2013-04](#), одлуком КАПК-а). У тренутку израде извештаја о квалитету студијски програм основних академских студија педагогије је у поступку припреме поновне реакредитације.

Стандард 4 – Квалитет студијског програма – Основне академске студије педагогије

Стандард 4: Квалитет студијског програма

У настојању да осигура квалитет студијског програма и одговори на потребе и трендове развоја тржишта рада и послодаваца за вискоквалификованим стручним кадром, студијски програм педагогије константно преиспитује, иновира и креира нове предмете, имплементирајући исходе учења у складу са закључцима и препорукама Центра за унапређење квалитета. Студијски програм основних академских студија педагогије је један од 13 акредитованих студијских програма на Филозофском факултету Универзитета у Нишу (Табела 4.1.). Први пут је акредитован 2008. године (бр. уверења: [612-00-662/2008-04](#), одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета- КАПК), затим је реакредитован 2014. године (бр. уверења: [612-00-00676/2013-04](#), одлуком КАПК-а). У овом тренутку студијски програм педагогије је у поступку припремања материјала за процес реакредитације.

На програм основних академских студија педагогије може се уписати укупно 50 студената сваке године, и то 30 студената чије се школовање финансира из буџета Републике Србије и 20 студената који ће своје школовање финансирати из сопствених извор. Дужина трајања првог нивоа студија педагогије је 4 године и ове студије носе укупно 240 ЕСПБ бодова. Завршетком овог нивоа студија студент стиче назив „дипломирани педагог”.

Механизми праћења квалитета студијског програма педагогије заснивају се на јасно утврђеној процедури којом се одобравају и усвајају новокреирани студијски програми на нивоу Универзитета, и која пролази кроз четири „контролне фазе“. У првој фази (предлагања) наставници и сарадници Департмана за педагогију креирају пројекцију структуре студијских програма и описују стандарде, те Веће департмана предлаже иницијалну верзију студијског програма надлежним телима Факултета. У другој фази (утврђивања) чланови Наставно-научног већа Факултета разматрају предложену структуру студијског програма формирајући предлог који даље упућују надлежном телу Универзитета. У трећој фази (одобравања) чланови Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу разматрају утврђене предлоге Филозофског факултета и своје мишљење упућују Сенату Универзитета, да би у четвртој фази (усвајања) Сенат Универзитета у Нишу донео коначну одлуку о усвајању студијског програма, потенцијалним допунама и евентуалним изменама. У случајевима измена и допуна већ акредитованих студијских програма, спроводи се иста процедура.

Ради успешне реализације студијског програма педагогије, Комисија за унапређење квалитета Филозофског факултета два пута у току школске године спроводи евалуацију наставе, а на три године самоевалуацију целе установе, па и студијског програма педагогије, а последњи Извештај о резултатима самовредновања ([линк](#)) и План самовредновања ([линк](#)) доступни су јавности на сајту Факултета. Овим поступцима се

осигурава могућност правовременог увида у факторе који ограничавају квалитет студија, те ажурно уклањање истих. Ослањајући се на принципе Болоњске декларације, измене и допуне студијског програма педагогије усмерене су пре свега на актуелизовање и иновирање садржаја програма, имплементирање најновијих научних достигнућа и практичних резултата у погледу методике наставе, проширивање листе изборних предмета инкорпорирањем нових, популарних и неопходних предмета, чиме се повећава изборност за студенте, као и увођење нових обавезних предмета, који су нужни за јачање квалитета студијског програма и квалитета стечених знања. О атрактивности и квалитету студијских програма најбољу слику чини се пружа чињеница да се сваке године на Конкурс за упис на прву годину студија педагогије пријављује све више кандидата. Примера ради, на последњи Конкурс за упис на студије педагогије дозвољеног акредитацијом.

Усклађеност студијског програма са европским квалификационим оквиром нужан је услов квалитета студијског програма, али и усаглашеност са одговарајућим дескрипторима квалификација, те и њима својственим исходима. Дефинисани исходи образовања у оквиру студијског програма педагогије произилазе из циљева образовања уопште, као и самог студијског програма, а заснивају се на исходима учења. Како се исходи учења обично изражавају као знање, вештине и ставови, односно као специфична мерљива достигнућа, савладавањем првог нивоа студија педагогије, студенти стичу следеће способности:

- темељног разумевања, анализирања, примене и евалуације најзначајнијих педагошких сазнања и идеја, као и принципа и законитости васпитнообразовног процеса;
- примене стечених знања у непосредној васпитно-образовној пракси;
- разумевања комплексности и међузависности социјалних интеракција у систему васпитања;
- учествовања у тимском раду и другим кооперативним облицима рада;
- проактивног развијања и унапређивања квалитетне интеракције између учесника васпитно-образовног процеса;
- изражавања сензибилности за етичке и интеркултуралне проблеме;
- критичког промишљања и интердисциплинарног приступа проблемима васпитања и образовања;
- стваралачког трагања за иновацијама и њихова непосредна примена у педагошкој стварности употребом савремених информационих технологија;
- креирања квалитетних предлога за побољшање рада наставника и других актера васпитно-образовних процеса;
- учествовања у стручним дискусијама које се тичу унапређивања струке;
- спровођења истраживања, адекватне анализе и интерпретације налаза својих и других истраживања и компетентног презентовања утврђених резултата;
- евалуације сопственог рада и активног укључивања у процес перманентног образовања и самообразовања (*У прилогу је табела мапирања предмета*).

Исходи учења на индивидуалним предметима усаглашени су са исходима учења на целокупном студијском програму. Исходи учења се ослањају на дескрипторима квалификација за овај ниво образовања у научној области педагошких и андрагошких наука, као и на одговарајућем европском нивоу квалификација. У складу са општим условом о савремености и међународној усаглашености са савременим светским токовима, студијски програм ОАС педагогије је у великом проценту (минимум 70%) компатибилан и усклађен формално, структурно и предметно са програмима истог нивоа студија у овој или сличној области (најмање 3 акредитована) у иностраним високошколским установама, претежно европског образовног простора. Висок проценат усклађености студијског програма према тада важећим стандардима (2014. године) као и у односу на тренутно важеће стандарде за акредитацију студијских програма (2019. године) у потпуности задовољава концепт савременог курикулума примереног образовању кандидата за профил стручног сарадника – педагог.

Студијски програм	Усклађеност	Web adresa
	Turska, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü	https://ed.boun.edu.tr/undergraduate-program
	Austrija, Latrobe univezity	https://www.latrobe.edu.au/courses/bachelor-of-educational-studies
	Бугарска, Софийски универзитет " Св. Климент Охридски", Факултет по педагогика	https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/fakultet_po_pedagogika/uchebna_dejnost_bakalavri_magistri_doktoranti_sdk/bakalav_rski_programi

Садржина студијског програма педагогије сасвим је усаглашена са одговарајућим одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета. Структура и основни елементи студијског програма јасно су одређени у Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма. Уз ове, студијски програм се усаглашава и са Правилником о основним академским студијама ([линк](#)), којима се ближе одређује организација и реализација основних академских студија педагогије, облици наставе, напредовање студената, упис у вишу годину студија, провера знања и оцењивање студената на испиту, завршни рад и друга питања везана за наставу на Филозофском факултету. Стратегијом обезбеђења квалитета истовремено се прати усаглашеност студијског програма са стандардима Националног савета за високо образовање, регионалним и европским програмима, као и савременим научним достигнућима у области студија. Усаглашеност се прати у погледу исхода образовања, учења и компетенција сходно Закону о националном оквиру квалификација РС као и радном оптерећењу студената.

Студијски програм ОАС педагогије има јасну и експлицитно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, а то је образовање студената за јасну, одрживу, тражену и актуелну професију педагога. Притом је студијски програм усмерен ка стицању и

развијању корисних и социјално потребних компетенција и квалификација, а које су усклађене са фундаменталним задацима и циљевима Филозофског факултета. Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе и перманентног усавршавања, у функцији квалитетног обављања стручне делатности. Курикулум предвиђа листу и опис обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, испуњавајући минимум 20% изборних на ОАС. Осим тога, курикулум предвиђа и начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија, бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са ЕСПБ, бодовну вредност завршног рада, предуслове за упис појединих предмета и групе предмета, начин избора предмета из других студијских програма, услове за прелазак са других, сродних студијских програма, критеријуме и услове преноса бодова, као и остала питања која су важна за извођење студијског програма. Критеријум процентуалне заступљености наставних предмета према типу у структури студијског програма потпуно је испоштован. Однос академско-општеобразовних предмета (15%), теоријско-методолошких (20%), научно-стручних (35%) и стручно-апликативних предмета (30%) према тада важећим стандардима за акредитацију студијских програма (од 2013.) те и у односу на сада важеће стандарде (2019.) с обзиром на укупан број кредита, у потпуности задовољава концепт модерне наставе примерене образовању за конкретне професије.

Спецификацијом сваког наставног предмета, кроз силабусе, дефинисане су методе извођења наставе орјентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења, чиме се успоставља равнотежа између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Исоходе учења сваког предмета дефинишу наставници ангажовани на том предмету, а ти исходи опредељују садржај и организацију наставног програма. Наставне методе и поступци провере знања утврђују се у односу на дефинисане циљеве и исходе образовања, што је уређено правном регулативом којом Филозофски факултет ближе уређује појединости везане за реализацију наставе, полагање испита и систем оцењивања. Реч је о *Статуту Факултета*, као и о *Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту* ([број 186/1-6-01](#), од 12.06.2020.).

Успешна реализација зависи од многих фактора који у случају студијског програма педагогије представљају јасне предности с обзиром на то да је студијски програм ОАС педагогије акредитован за мањи број студената (50). Радом у овако малим групама су шансе да високошколска настава буде усмерена ка студенту изузетно увећане. Настава у чијем је средишту студент пружа прилике за високу интерактивност и могућност партиципације сваког студента понаособ у наставном раду. Наставни рад је усмерен пре свега на развијање вештина критичког мишљења, самосталност, одговорност, тимски рад, уз развијање вештина вишесмерне комуникације, а такође је присутна и стална повратна информација о напредовању студената и савладавању наставне материје. Наставнику су овим пружене могућности да напредовање сваког студента, али и евентуалне баријере са којима се сусреће у раду, може пратити од почетка до краја семестра. При том се

наставник углавном усмерава на упознавање са предзнањима својих студената, њиховим очекивањима, потребама и интересовањима у односу на конкретне предмете, те сам укупан развој студената кроз наставне предмете које предаје.

Анализа Табеле мапирања предмета даје увид у то како су исходи учења на студијском програму ОАС педагогије покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом. Овом табелом демонстрирана је усаглашеност циљева студијског програма са исходима учења.

Табела мапирања предмета

Ниво студија	
Основне академске студије	ПЕДАГОГИЈА
Исходи учења студијског програма	Обавезни предмети
<p>Циљеви студијског програма педагогије су да студент научи, евалуира и демонстрира разумевање и буде у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни основне чињенице, именује и саопшти принципе и законитости васпитно-образовног процеса; - наведе и опише сложеност образовне установе као дела система васпитања, разликује врсте улога, утврди сложеност и међузависност социјалних интеракција у њој; - конструише и даје квалификоване предлоге за побољшање рада наставника и других актера у школи/предшколској установи и установама социјалне заштите, на начин који је прихватљив за њих; - критички промишља релевантне проблеме у васпитању и образовању, идентификује проблеме чије решавање превазилази његове професионалне компетенције, процени и организује решавање проблема од стране одговарајућих институција или професионалаца; - компетентно прати, дизајнира, евалуира и унапређује сопствени рад и ради на сопственом професионалном усавршавању узимајући у обзир најновија научна и стручна достигнућа - осмисли, испланира, процени, измери параметре неопходне за реализацију самосталног практичног рада у свим врстама образовних установа (предшколске установе, основне и средње школе, специјалне школе, установе за образовање одраслих, посебно профилисане образовне институције) у својству школског/предшколског педагога, односно да креативно и стваралачки трага за решењима у васпитној стварности; - прецизно конципира, анализира и упоређује налазе својих и других истраживања, компетентно их демонстрира и активно примењује у свом раду. 	Увод у педагогију
	Историја педагогије I
	Општа психологија
	Теорије когнитивног развоја
	Основи педагогије
	Историја педагогије II
	Психологија личности
	Теорије емоционалног развоја
	Основи социологије
	Општа педагогија
	Методологија педагогије
	Теорије интелектуалног васпитања
	Социологија васпитања и образовања
	Педагошка психологија
	Детињство, култура и васпитање
Савладавањем студијског програма студент стиче следеће	Истраживања у педагогији
	Теорије моралног васпитања
	Образовање и

<p>опште способности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разумевања, анализирања, примене и евалуације најзначајнијих педагошких сазнања и идеја; - познавања и разумевања принципа и законитости васпитнообразовног процеса; - учествовања у тимском раду и другим кооперативним облицима рада; - критичког промишљања релевантних проблема у васпитању и образовању; - подстицања, развијања и унапређивања квалитетне интеракције између учесника васпитно-образовног процеса; - показивања сензибилности за етичке и интеркултуралне проблеме; - учествовања у стручним дискусијама које се тичу унапређивања струке; - прецизно конципирање налаза својих и других истраживања и компетентног презентовања утврђених резултата; - активног и одговорног односа према сопственом професионалном развоју у смислу укључивања у процес континуираног образовања и самообразовања; <p>Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно специфичне способности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - темељног познавања и разумевања основних поставки педагошких дисциплина; - разумевања сложености образовне установе као дела система васпитања, врста улога, комплексност и међузависност социјалних интеракција у њој; - креирања квалификованих предлога за побољшање рада наставника и других актера васпитно-образовних процеса; - идентификовања проблема чије решавање превазилази његове професионалне компетенције и упућивање на одговарајуће институције или професионалце; - праћења, евалуације и унапређивања сопственог рада и професионално усавршавање у складу са најновијим научним и стручним достигнућима; - примене стечених знања у непосредној васпитно-образовној пракси и решавања конкретних проблема употребом релевантних педагошко-дидактичко-методичких поступака; - креативног и стваралачког трагање за иновацијама и њихова непосредна примена у педагошкој стварности употребом савремених информационих технологија; - интердисциплинарног приступања проблемима васпитања 	социјална селекција
	Статистика у педагошким истраживањима
	Дидактика I
	Предшколска педагогија
	Школска педагогија
	Мултимедијални системи у образовању
	Српски језик
	Дидактика II
	Програми предшколског васпитања
	Школски систем
	Породична педагогија
	Стручна пракса 1
	Методика васпитно-образовног рада
	Методика рада школског педагога
	Методика рада у предшколским установама
	Савремени педагошки правци
	Стручна пракса2
	Андрагогија
	Педагогија родитељства
	Образовна технологија
	Завршни рад

и образовања.

Континуираном евалуацијом наставници и сарадници евидентирају и вреднују све активности студената на транспарентан начин. На почетку семестра сваки наставник упознаје студенте са садржајем силабуса, предиспитним и испитним обавезама, наглашавајући кључне елементе оцењивања и вредност бодова које свака од активности носи. Студенти се са силабусима могу упознати и електронским путем, јер су исти јавно доступни на Интернет страници факултета. Коначна оцена за сваки наставни предмет изводи се из броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена на предмету укључује: (1) поене које студент стиче за различите врсте активности током наставе (на пример, у групном раду, дискусији, дебатама, припремама за часове, одбранама радова...), (2) поене које студент стиче извршавањем осталих предиспитних обавеза предвиђених програмом предмета (израда семинарских радова, есеја и истраживачких пројеката, истраживачки нацрти, педагошке радионице, појединачни или групни пројекти, превођење стручних текстова, колоквијуми...), и (3) поене које студент стиче полагањем испита, који могу бити реализовани на различите начине (писмени, усмени, практични; или њихова комбинација). Оцена која изражава успех студента на предмету заснована је, дакле, на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза, евентуалном колоквијуму и полагањем испита а према квалитету стечених знања и вештина. Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (изузетан).

Овде треба споменути и стручну праксу, чија је вредност изражена у ЕСПБ (и износи најмање 6 ЕСПБ) и која представља значајан сегмент наставе на основним студијама педагогије. Спроводи се са циљем да студентима омогући и олакша примену научних и стручних знања у пракси, ради употпуњавања теоријског знања практичним, као и стицања искуства професионалног рада.

Департман за педагогију за сваку школску годину планира и израђује календар наставе, план наставе се анализира и проверава за сваки наставни предмет, евентуално допуњава и модификује у складу са потребама или променама наставног кадра. Приликом формирања плана ангажовања и реализације наставе поштује се принцип оптерећености наставника и сарадника. Распоред одржавања наставе утврђује се пре почетка сваке школске године а усваја се и годишњи план испита за све студијске програме педагогије. На основу плана наставе спроводи се процена ангажовања студената у току семестра кроз предиспитне обавезе и време проведено у припреми испита. Систем бодовања, као што је већ описано изнад, утврђен је за сваки предмет и према јединственој методологији. Како је један од сегмената обезбеђења квалитета и контрола радног оптерећења студената, Центар за унапређење квалитета у сарадњи са Већем Департмана за педагогију током 2018. године приступило је дубинској анализи

радног оптерећења студената у односу на ЕСПБ бодове које носи сваки појединачни предмет из студијских програма. Прво, вршена је квантитативна процена оптерећења студената анализирањем силабуса и друго, анализирани су резултати анкетања студената на питања о радном оптерећењу. Прва анализа подразумевала је квантитативно представљено радно оптерећење студената неопходно за постизање очекиваних исхода учења а које обухвата време проведено на настави, у самосталном раду, на обавезној стручној пракси и другим предвиђеним активностима упоређено са оквиrom задатим кроз број ЕСПБ за дати предмет. На основу ове анализе припремљен је адекватни извештај о усклађености оптерећења студената на основним академским студијама педагогије у оквиру школске 2017/18. године Оптерећење студената основних академских студија педагогије по предметима у оквиру ове школске године приказано је за сваку годину студија. Елементи табеле осим оптерећења студената израженог у сатима рада за сваку појединачни предмет су и: шифра предмета, тип и статус предмета, ЕСПБ бодови и сати рада израчунати према европским стандардима оптерећења.

На основу података приказаних у Табели 1. може се изнети позитиван став о одговарајућој оптерећења студената прве године основних академских студија педагогије (по предметима) са европским стандардима оптерећења студената.

На основу података приказаних у Табели 2. може се изнети позитиван став о доброј усклађености оптерећења студената друге године основних академских студија педагогије (по предметима) са европским стандардима оптерећења студената.

На основу података приказаних у Табели 3. може се изнети позитиван став о адекватној усклађености оптерећења студената треће године основних академских студија педагогије (по предметима) са европским стандардима оптерећења студената.

На основу података приказаних у Табели 4. може се изнети став о одговарајућој усклађености оптерећења студената четврте године основних академских студија педагогије (по предметима) са европским стандардима оптерећења студената.

У анализи квалитета програма треба размотрити и појединачне индикаторе попут дужине студирања, просечног трајања студија, просечне оцено дипломираних студената и просечне оцено студената на испитима. (Табеле 4.2. и 4.3. и 4.3.а и 4.3.б). Овде треба напоменути и да је пролазност студената на овом студијском програму на високом нивоу. У прилогу су дате и Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења (Прилог 4.1.ц), као и Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца (Прилог 4.2.д).

Приликом припремања силабуса за предстојећу акредитацију постављен је захтев наставницима приликом израде спецификације наставног предмета (силабуса) зарад усклађивања радног оптерећења студената јасно назначе странице из литературе које су обухваћене испитном материјом. Дакле, за сваки силабус наставници су исказали радно оптерећење студената бројем сати потребних за савладавање програма и бројем страница обавезне литературе а које су рачунали по формули ЕСПБ = 25-30 сати рада. На пример,

предмет са 6 ЕСПБ подразумева оптерећење студента од 162 сати рада које би требало да проведе ангажујући се активностима којима наставници директно руководе, у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, припремама за проверу знања и на самој провери знања, као и другим ненаведеним активностима. Уколико се предмет реализује са недељним фондом часова 2+2 (2 часа предавања и 2 часа вежби) то значи да ће студент провести 60 сати на настави (4 часа недељно x 15 недеља у семестру), док ће преосталих 102 сата провести у осталим активностима (читању литературе, изради самосталних пројеката и презентација, изради домаћих задатака...). Говорећи о обиму литературе, у наведеном случају оптерећење студента за 102 сата учења ван наставе не би смело да пређе литературу обима већег од 612 страница с обзиром на усклађеност са европским стандардом према коме један сат рада не сме прећи више од 6 страница литературе ($102 \times 6 = 612$). Иако ова квантитативна формула донекле говори о реалном формулисању радног оптерећења студената унутар свих курсева, активности Центра за унапређење квалитета надаље ће бити усмерене ка темељнијој анализи и преиспитивању кроз различите мерљиве индикаторе и са различитих становишта. У томе значајну улогу, поред података добијених кроз студентске евалуације, могу имати и испитивања других категорија и актера, као што су свршени студенти, али и сами послодавци. Што се тиче перцепције садашњих актуелних студената, важно је споменути да је академске 2016/17. године измењен упитник који се користи у процесу студентске евалуације како би се прилагодио упитнику предложеном од стране Центра за унапређивање квалитета Универзитета у Нишу, и како би се анкете спроводиле електронским путем ради економичности и брзине прикупљања и обраде података. Ови подаци су организовани на битно другачији начин у односу на стари упитник. Само постојање електронских упитника који се сада примењују добра је основа за добијање нових података о квалитету студијских програма. За почетак, док не прође неки дужи временски период од устаљености њиховог спровођења, једино што се може поредити јесу извештаји о квалитету студијских програма на годишњем нивоу. Такође, добра допуна овим електронским анкетама могла би бити и мини истраживања Центра за унапређење квалитета и департмана којима би примарни циљ био утврђивање очекивања студената у односу на наставне предмете, те да ли разлике у очекивањима утичу на перцепцију квалитета предмета. Ако се томе додају и већ наведена потенцијална испитивања усмерена ка послодавцима и дипломираним студентима који су већ у радном односу, добиле би се обухватније и темељније информације о потреби и могућностима унапређења квалитета студијских програма педагогије.

Квантитативни индикатори квалитета студијских програма одређују се и на бази података из службене евиденције. Годишњи извештај који доставља Служба за наставу и студентска питања обухвата податке о укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године унутар акредитованих студијских програма, те просечно трајање студија у претходне три

школске године. О атрактивности и квалитету студијских програма најбољу слику пружа извештај стручних служби факултета настао детаљном анализом података о пријављеним кандидатима за полагање пријемног испита за упис на студијске програме педагогије, према којима постоји велико интересовање студената, јер се сваке године за упис на основне, мастер и докторске академске студије пријављује значајно већи број кандидата од предвиђених квота.

У време када многи факултети нису успели да попуне ни буџетска места на студијским програмима, високо интересовање за студијске програме педагогије јасан је показатељ њихове атрактивности, популаритета и мотивисаности свршених средњошколаца да их похађају.

Предности новог система студирања огледају се у значајној редукцији дужине студирања на студијским програмима педагогије, посебно када се говори о студентима који студирају о трошку државе. На пример, према подацима стручне службе за школску 2016/2017. годину за основне академске студије просечно трајање студирања износило је 5.36, 2017/2018. око 5.86 а 2018/2019. Око 5 година. На мастер академским студијама за последње три школске године овај просек кретао се 2.54-2.2-2.14, а на докторским академским студијама, с обзиром да је уписана прва генерација тек школске 2017/18. немамо податке о дужини студија.

Такође, анализом је добро обухватити други индикатор успеха студената – просечну оцену дипломираних студената у току студија. Поређењем са претходним годинама, посебно са годинама из претходног акредитационог циклуса, може се рећи да су резултати у великој мери слични. Рецимо, просечна оцена буџетских студената на већини студијских програма је близу 8.00 а нешто виша (између 8.20 и 8.75) креће се на програмима као што су: Психологија, Комуникологија, Новинарство, Руски језик и књижевност, Србистика, Француски језик и књижевност. Овакви резултати дају потврду високог квалитета студената који уписују студијске програме Филозофског факултета и њихову мотивисаност за студирање, нарочито на студијском програму Психологија, који сваке године привлачи велики број кандидата који носе висок просек из средње школе. Када се у обзир узму и самофинансирајући студенти, просечна оцена се на свим студијским програмима креће око 7.50 изузев код студијског програма Психологија, где је просечна оцена око 8.18. Поред горе споменутог високог квалитета самих студената, ови подаци говоре и о постојаности, стабилности и добро успостављеној пракси оцењивања наставника и сарадника, сагласној квалитету студената.

Мерне вредности ЕСПБ представљене у табелама горе поменутог извештаја о радном оптерећењу студената, добијене су углавном проценом оптерећења студената према горе описаној формули, а не неким другим егзактним процедурама праћења оптерећења студената, на пример вођењем дневника оптерећења од стране изабраних студената које би предложио Студентски парламент. Ипак, њихов предлог може бити опција о којој треба размишљати и планирати је у наредном периоду. Иако ова квантитативна формула донекле говори о реалном формулисању радног оптерећења

студената унутар свих курсева, активности Центра за унапређење квалитета надаље биће усмерене ка темељнијој анализи и преиспитивању кроз различите мерљиве индикаторе и кроз различите приступе. Осим ових студентских евалуација, значајну улогу могу имати и испитивања других категорија и актера, као што су свршени студенти, али и сами послодавци. Овим мерама би се вероватно смањила стопа неуспешности на испитима и усагласило радно оптерећење студената са вредностима ЕСПБ бодова.

Горе споменутим активностима евалуације добиле би се и обухватније и темељније информације о потреби и могућностима унапређења квалитета студијског програма. Такође, едукација наставника и сарадника треба да буде перманентан процес у коме би се они упознали са најзначајнијим и најсавременијим педагошко-методичким достигнућима, како би се стекао увид у перцепције студената, те на бази међусобне размене искустава дошло до идеја о унапређењу квалитета рада. Вероватно најделотворнијим се чини рад у радионицама са наставницима и сарадницима различитих департмана јер искуства говоре да оне позитивно утичу на унутрашњу мотивацију учесника, што би итекако допринело њиховом активирању на реформи студијских програма и иновирању наставе, а самим тим унапређењу квалитета.

Да се континуирано ради на обезбеђивању квалитета студијских програма говори и низ интерних пројеката Филозофског факултета у Нишу који се спроводе од 2018. године унутар сваког департмана, па и унутар Департмана за педагогију, а који су углавном оријентисани на прикупљање информација од студената о квалитету актуелних студијских програма, али и њихових ставова о могућностима иновирања програма студија. Неки пројекти су тренутно своје активности усмерили ка испитивању потреба тржишта, струке и самих послодаваца. Анализа резултата послужиће наставницима као ослонац за планирање активности и мера за имплементирање нових предмета, или осавремењивање садржаја постојећих наставних предмета, или пак прилагођавање студијских програма. Истовремено, овакве активности Факултета доказ су тежње установе да унапређује и континуирано осавремењује постојеће студијске програме, али и креира нове према потребама тржишта рада и послодаваца. У том погледу Факултет уско сарађује и са Националном службом за запошљавање која пружа информације о потребама тржишта рада и потражњи за профилима који би потенцијално могли да буду школовани на Филозофском факултету. Осим тога, труд је усмерен и на директно умрежавање са различитим привредним субјектима и организацијама. Примера ради, наставници и сарадници Департмана за педагогију у почетној фази идеје умрежавања са својим бившим студентима иницирали су и започели креирање странице својих студената која је израђена не само у сврху промоције студијског програма педагогије, већ и задржавања контаката са бившим студентима и онима који су даље наставили своје школовање и праћења њиховог напредовања (страница доступна на линку: <https://sites.google.com/filfak.ni.ac.rs/pedagogija-promocija-studenata/home>). Такође, поједини наставници и сарадници Департмана за педагогију чланови су професионалних удружења са којима уско сарађују, као што је Подружница педагога Нишавског округа коју у

великом проценту чине свршени студенти те и на тај начин упознају и прате њихов даљи професионални развој. Између осталог, добар део промотивних активности усмерених ка свршеним средњошколцима, потенцијалним студентима Филозофског факултета Департман за педагогију реализује уз знатно учешће својих бивших студената. Једна таква активност јесте и организовање стручне трибине <https://www.filfak.ni.ac.rs/vesti/item/1274-veliko-interesovanje-za-tribinu-multidimenzionalnost-profesije-pedagoga-u-savremenom-dobu> чији су учесници били искусни педагози, бивши студенти Департмана за педагогију, а ове године је још једна оваква трибина организована и онлајн, путем Google Meet апликације. Ово је само један од низа активности којима се осигурава повезаност са професијом, али и испитивање потреба струке и тржишта.

На крају, као и са курикулумом уопште, наставници и студенти упознати су и са дефинисаним захтевима које завршни рад треба да испуни, условима и поступцима који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе, они су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијског програма, а што је ближе одређено *Статутом Филозофског факултета у Нишу* ([линк](#)) и *Правилником о основним академским студијама* ([линк](#)).

SWOT анализа

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none">* Потпуна усаглашеност циљева и садржаја студијских програма и исхода учења +++* Циљеви студијског програма усклађени су са циљевима учења +++* Рад се одвија у малим групама и настава усмерена ка студенту +++* Методе рада фокусиране су на развијање вештина критичког мишљења, креативности, самосталности и тимског рада +++* Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода учења ++* ЕСПБ оптерећења усаглашена су са активностима учења нужним за достизање жељених исхода +++* Радно оптерећење студената не прелази максимални оквир (уравнотежена је расподела обавезних и изборних предмета, и између кључних предмета на студијским програмима) +++* Исходи учења усаглашени су са очекиваним компетенцијама студената на	<ul style="list-style-type: none">* Тренутно недовољна заступљеност стручне праксе +++* Студентима тренутно није у довољној мери омогућено да интегришу нека знања у вештине које би развијали на стручној пракси +++* Несистемска повратна информација из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама ++* Неразвијен систем добављања информација од послодаваца о компетенцијама свршених студената ++* Још увек нема довољно развијене повезаности са дипломираним студентима ++* Студијске програме ретко уписују кандидати из иностранства и региона скоро да нема ++* Демотивисаност студената да конкуришу за програме размене студената услед недостатка финансијских средстава или језичких баријера ++* Веома је мали број студената који

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

<p>бази дескриптора квалификација +++</p> <ul style="list-style-type: none"> * Студенти су изузетно способни да функционално интегришу знања и вештине +++ * Квалитет студената Факултета чини их конкурентним на програмима стипендирања и финансијску подршку за слушање семестра у иностранству ++ * Развијени су поступци за континуирано праћење квалитета студијских програма +++ * Адекватно и континуирано вредновање предиспитних обавеза пружа наставнику објективнију слику о усвајању исхода учења +++ * Квалитетно осмишљен студијски програм доприноси пријави већег броја кандидата за упис на студије што даје прилике за селекцију квалитетнијих кандидата +++ * Сви студијски програми акредитовани су у законским роковима +++ * Развијени су начини на који се одржава контакт са бившим студентима и прати њихов даљи професионални развој ++ * Анкетирање послодаваца чији су запослени завршили Филозофски факултет у Нишу ++ * Континуирано осавремењивање студијских програма +++ * Висока заинтересованост кандидата за студијске програме +++ * Потпуна доступност информација о завршном раду и стручној пракси +++ * Сва усвојена документа о студијском програмима присутна су на званичној страници факултета +++ * Информације о студијском програму и исходима учења транспарентне су и доступне на сајту Факултета ++ 	<p>користе програме мобилности за боравак на Филозофском факултету +++</p>
<p>Могућности</p>	<p>Опасности</p>
<ul style="list-style-type: none"> * Постављање ставова свршених студената и послодаваца у фокус будућих промена студијских програма ++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Додатна оптерећења стручних служби, па и самих наставника и сарадника административним пословима ++

- * Адаптирање стручне праксе сходно потребама струке +++
- * Повећање заступљености стручне праксе у циљу осигуравања квалитетних исхода учења ++
- * Усмеравање Центра за унапређење квалитета ка темељнијој анализи и преиспитивању квалитета студијског програма кроз различите мерљиве индикаторе и кроз различите приступе ++
- * Прикупљање података о индивидуалним активностима наставника и сарадника на пољу унапређења квалитета наставе +++
- * Додатно умрежавање са професионалним/ стручним удружењима ++
- * Праћење професионалног развоја бивших студената ++
- * Јачање континуиране сарадње са бившим студентима факултета +++
- * Увођење страних језика од почетних нивоа у изборне блокове од самог почетка студија ++
- * Факултет поседује капацитете за укључивање у програме мобилности студената како би био атрактиван студентима региона и из иностранства +++

- * Незаинтересованост одређеног дела наставног особља на пољу унапређења квалитета наставе ++
- * Недовољна мотивисаност редовних и дипломираних студената да искажу своја мишљења о квалитету студијских програма ++
- * Недовољна мотивисаност послодаваца да искажу своја мишљења о компетенцијама дипломираних студената ++
- * Пратећи логистички и институционални проблеми који потичу са Универзитета као носиоца међународне сарадње и мобилности студената +
- * Изостајање адекватне финансијске подршке од стране државе за одређене активности које иду уз мобилност студената ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

Засновано на анализи студијског програма ОАС педагогије, урађене сходно утврђеном Правилнику о стандардима може се констатовати да они испуњавају Стандард 4. Континуиране измене, допуне и креирање нових предмета на студијском програму ОАС педагогије резултат су сталног критичког преиспитивања актуелног програма, многобројних анализа и тежње да се достигне највиши ниво квалитета студијског програма и компетенција дипломираних студената. Наравно, увек ће постојати онај простор у коме се овај студијски програм може даље унапређивати. Неки од предлога добијених SWOT анализом су следећи:

- (1) Развијање програма у правцу веће заступљености стручне праксе,
- (2) Јачање континуиране сарадње са бившим студентима факултета и праћење њиховог професионалног развоја,
- (3) Проширивање инфраструктуре за прикупљање повратних информација од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих стручних организација и удружења о компетенцијама дипломираних студената,
- (4) На основу претходног предлога - континуиран рад на усавршавању квалитета

наставе уважавањем мишљења послодаваца, редовних и дипломираних студената, (

5) Унапређивање мобилности студената јачањем постојећих сарадњи и уговарањем нових партнерских односа,

(6) Интензивирање бодовања ваннаставних активности студената са циљем мотивисања студената за рад у области контроле квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5 – Квалитет наставног процеса – Основна академске студије педагогије

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Питања квалитета наставног процеса, Филозофски факултет у Нишу, регулише *Статутом, Општим актима, Правилницима као и Стратегијом обезбеђивања квалитета*. У области наставног процеса као основни сегменти обезбеђивања квалитета одређују се: организација и реализација наставе, методе у настави, оцењивање студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту, и професионалност и етичност у раду (<https://drive.google.com/drive/folders/1zCSM8eVhnINT6hIN-BCtry1UgwFOEfdw>).

На основним академским студијама педагогије процес наставе се изводи према унапред утврђеном распореду часова. На почетку сваког семестра План и распоред наставе (предавања, вежби, недељних консултација наставника и сарадника), је од самог почетка семестра доступан студентима на сајту факултета и на Огласној табли која је посебно намењена студентима Педагогије (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/nastava/raspored-casova>). На сајту факултета и на огласној табли се налази и план испитних рокова, као и термини полагања испита у одређеном временском периоду. План реализације наставе, за први ниво студија се предлаже на Већу Департмана за педагогију, а усваја на Наставно-научном Већу. Након усвајања, План реализације наставе се поставља се на веб страницу факултета. У креирању Плана наставе води се рачуна о оптималном коришћењу просторних и временских капацитета, као и о потребама студента, у смислу да не постоје велике паузе између часова предавања. Измене у распореду часова и терминима полагања испита се врше уз поштовање принципа померања испита уназад, односно у каснијем термину, уз сагласност продекана за наставу и правовременог обавештавања студената. Обавезе наставника и сарадника у наставном процесу на нивоу ОАС Педагогије су дефинисане *Правилником о основним академским студијама*. Наведени Правилник доступан је на интернет страници Факултета преко линка (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/category/4-pravilnici>).

Наставу на ОАС Педагогије карактерише примена савремених метода високошколске наставе и интерактивног приступа, што се обезбеђује кроз повезивање теоријске наставе и вежби, активним позиционирањем студената у самом наставном процесу. Силабусима појединачних предмета предвиђене су различите интерактивне и практичне активности студената које носе и одређени број поена. Интерактивност наставе, креативност и стваралаштво студената и њихово осамостаљивање у креирању и примени стечених знања обезбеђује се и разноврсним методичким поступцима и видовима савремене наставе, који су сходно специфичностима наставних предмета предвиђени силабусима.

Практичне компетенције студенти развијају у току предвиђене стручне праксе коју обављају у васпитно-образовним установама и установама социјалне заштите - односно у многобројним институцијама са којима Факултет годинама уназад има успешну сарадњу.

У циљу адекватне реализације наставе и благовременог упознавања студента са специфичностима наставних предмета које ће слушати, спецификација сваког појединачног предмета (силабус), постављена је и јавно доступна у одељку ОАС Педагогије, студијски програм. Силабуси програма који је акредитован 2014. године, доступни су на следећем линку

https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1CLpZfXwdNPuvKl6y1b_iGoue8Pzbgwa0.

Поред јавне доступности силабуса, сваки наставник је у обавези да почетком семестра на првим часовима студентима представи план рада на наставном предмету који предаје, односно да јасно назначи и опише битне елементе које силабус садржи и којих ће се придржавати у даљем раду: назив и статус предмета, број кредита, имена наставника и сарадника, спецификација предиспитних обавеза и испитних активности, начин оцењивања и списак литературе која је потребна за припремање испита. Измене у акредитованим плановима (силабусима) врше се према утврђеној процедури. Све измене у курикулуму и силабусима, осим када се ради о редовном ажурирању и осавремењивању, предлаже Веће департмана за педагогију и упућује Наставно-научном већу на усвајање.

Веће Департмана за Педагогију одговорно је за: организацију наставе у групама студената у складу са стандардима за акредитацију, адекватну кадровску покривеност наставе (у случајевима одобреног одсуства наставника и сарадника ради стручног усавршавања, учешћа у међународним пројектима, у случају боловања, и слично), реализацију садржаја силабуса у складу са акредитованим документима, праћење реализације наставе на студијском програму.

Праћење квалитета и реализације наставе у складу са плановима рада, као и квалитет наставног процеса на сваком појединачном предмету прати се и путем студентске евалуације, односно, редовног семестралног анкетирања студената (Прилог 5.1). Анкетирање се врши два пута годишње, односно, након сваког одслушаног семестра. Извештаје о резултатима анкетирања, *Комисија за унапређење квалитета* доставља на разматрање Декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима појединачно и Већу департмана. У ситуацијама када постоје извесне жалбе или неповољни коментари студената који указују на њихово незадовољство у односу на рад и понашање наставника или сарадника, разматрају се недостаци и обавља разговор са наставником/сарадником. Комисија за унапређење квалитета у извесним случајевима, заједно са представницима Већа Департмана за педагогију, може да предложи и одобри и неке друге мере у циљу превазилажења недостатака.

Садржаји курикулума ОАС Педагогије одговарају постизању дефинисаних циљева и исхода студијског програма. Наставне методе које се примењују у складу су са природом предмета унутар курикулума, његовим циљевима и исходима. Код наставних предмета чији исходи учења подразумевају већи степен примене стечених знања (стручно апликативни) доминирају практичне интерактивне методе, док у групи теоријско методолошких предмета и делимично научно-стручних, преовладавају текст методе и

метода анализе и дискусије. Као илустративан пример усаглашености садржаја силабуса са циљевима и исходима предмета може се навести силабус за предмет *Предшколска педагогија* на студијском програму основних академских студија.

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : Основне академске студије педагогије
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Предшколска педагогија
Наставник: Станисављевић-Петровић Ч. Зорица
Сарадник: Мамутовић З. Анастасија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Разумевање и развијање импликација педагошких и психолошких теорија у домену предшколског васпитања; критичко сагледавање, тумачење и преиспитивање теорије и праксе предшколског васпитања; упознавање са основним појмовима теорије и праксе предшколског васпитања; развијање способности тимског рада, аргументоване дискусије, излагања и презентације.
Исход предмета Стицање основних знања о теоријским аспектима предшколске педагогије као наставно-научне дисциплине, као основе за увођење промена у предшколском васпитању и образовању; оспособљеност за разумевање и критичко разматрање проблема савремене предшколске теорије и праксе; способност за самостално извођење мањих акционих истраживања у предшколској установи; стицање вештина тимског рада, презентације групних и индивидуалних радова у области предшколског васпитања и образовања;
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <ol style="list-style-type: none">1. Предшколска педагогија као наставна и научна дисциплина и њен однос са другим наукама.2. Институционализација предшколског васпитања и образовања3. Диверсификација облика предшколског васпитања и породично васпитање4. Јавно предшколско васпитање – допуна породичном васпитању5. Отвореност предшколске установе према породици, школи, локалној заједници6. Теорије развоја и могућности образовања деце предшколског узраста7. Циљеви, задаци и подручја образовања8. Методе учења на раним узрастима – активне методе9. Услови успешног образовања – структурирана средина10. Социјализација деце и предшколска установа11. Континуитет између предшколске установе и основне школе12. Модели повезивања предшколске установе и школе13. Игре у васпитању предшколске деце14. Партнерски однос у васпитању15. Трансформација вртића у заједницу учења

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад.

Садржаји предмета се на вежбама реализују путем радионица, дискусија и анализе литературе и радова студената.

Литература

1. Каменов, Е. (2002): *Предшколска педагогија*. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
2. Павловић-Бренеселовић, Д. Павловски, Т. (2002): *Партнерски однос у васпитању*, Институт за педагогију и андрагогију, Филозофски факултет, Београд.
3. Сатон-Смит, Б. (1988): *Играчке и култура*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
4. Станисављевић-Петровић, З. (1998): *Сарадња породице и вртића*, издање аутора, Лесковац.
5. Станисављевић-Петровић, З. (2011): *Дисконтинуитет у васпитању између вртића и школе*, Филозофски факултет, Ниш.

Број часова активне наставе

Остали часови

Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
2	2		

Методе извођења наставе

Настава се реализује на предавањима и вежбама при чему се користе интерактивни приступи, презентације, дискусије, индивидуани и групни пројекти студената и јавне одбране семинарских радова.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	25
практична настава	10	усмени испит	25
колоквијум-и	20	
семинар-и	15		

Као што се из приложеног силабуса може видети, садржаји наставног предмета усаглашени су са циљевима предмета и исходима учења. Методе извођења наставе базиране су на интерактивном приступу, а начини оцењивања знања, кроз предиспитне обавезе и завршни испит, такође су усклађени са дефинисаним циљевима предмета и исходима учења. Када се сагледају сви силабуси на студијском програму ОАС Педагогије, може се уочити да је пропорција различитих типова курсева (предавања, вежбе, стручна пракса) коју изводе ангажовани наставници и сарадници балансирана у односу на циљеве студијског програма и исходе учења.

Наставу на ОАС педагогије изводе компетентни наставници и сарадници из редова редовних, ванредних професора и доцената, а садржаје вежби реализују сарадници – асистенти, истраживачи-приправници и демонстратори. Наставници и сарадници Департмана за педагогију су доступни студентима за информације у време планираних консултација. Наставници и сарадници правовремено студентима пружају информације о терминима и плановима реализације предавања и испита. Осим тога, у складу са савременим захтевима високошколског образовања, наставници и сарадници Департмана за педагогију примењују интерактивни приступ у раду и активно позиционирање

студената у процесу наставе. Адекватним избором метода рада наставе и учења наставници обезбеђују планирано остваривање исхода учења. Квалитет наставе на ОАС Педагогије се прати систематски и континуирано на основу извештаја Центра за унапређење квалитета. Према налазима *Извештаја о резултатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса академске 2018/2019. године* искази студената о квалитету наставе указују на пад квалитета у односу на претходни период. Наиме, студенти су квалитет наставе проценили са оценом 4,28; квалитет наставног материјала оценом 4,34, а објективност оцењивања оценом 4,30. Према наводима из резимеа овог документа, највећа промена у односу на претходну евалуацију догодила се код Департмана за педагогију, просечне оцене које су дали студенти овог департмана су у претходним евалуацијама биле међу највишим, а овде су најниже код свих предмета процене (настава, наставни материјал, објективност оцењивања, наставници, сарадници). Иако су ове просечне оцене и даље на високом нивоу, ипак поменути подаци свакако захтевају предузимање адекватних мера у циљу уклањања недостатака, а на првом месту идентификовања узрока изненадног пада просечне оцене студената у односу на претходне периоде евалуације.

Департман за педагогију у сарадњи са Центром за унапређивање квалитета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-unapredjenje-kvaliteta>), активно ради на развоју стручних компетенција студената. У том циљу студенти се укључују у промотивне активности департмана, трибине, научне скупове, учествују у размени студената и другим облицима активности.

Наставници и сарадници Департмана за педагогију креирају распоред наставних активности, који се усваја на Наставно-научном Већу факултета, а затим поставља на сајт Факултета и на огласним таблама, чиме се обезбеђује јавност и доступност информација везаних за наставу (Прилог 5.2 <https://studenti.filfak.ni.ac.rs/nastava/raspored-casova>).

SWOT анализа

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none">* Наставници и сарадници Филозофског факултета су високо компетентни за квалитетно обављање посла +++* Све информације о терминима и плановима реализације наставе, распореду полагања испита и терминима консултација наставника и сарадника објављене су на Интернет страници Факултета +++* Методе наставног рада усаглашене су са дефинисаним исходима учења ++* Наставни рад се заснива на	<ul style="list-style-type: none">* Пад квалитета наставе према резултатима студентске евалуације у 2018/2019. години +++* Недовољан број сарадника – асистената, због чега су на ОАС педагогије ангажовани демонстратори у настави +++* Релативно мали број наставника у односу на друге департмане и њихово велико ангажовање на другим пословима који нису директно повезани са наставом

<p>интерактивном учешћу студената у наставном процесу ++</p> <p>* Информације о студијском програму ОАС плану и распореду наставе доступне су на огласној табли и на сајту Факултета и уредно се ажурирају +++</p> <p>* Систематски се прати квалитет наставе и предузимају се корективне мере за његово унапређење +++</p>	<p>++</p> <p>* Недовољна посвећеност организовању ваннаставних активности за студенте (++)</p>
Могућности	Опасности
<p>* Континуирано и систематско усавршавање наставника и сарадника +++</p> <p>* Унапређивање стања у области учења на даљину +</p> <p>* Опремање савременим дигиталним алатима за наставне активности ++</p> <p>* Унапређивање сарадње са васпитно - образовним и социјалним установама из које би као резултат проистекло и побољшање квалитета наставног процеса +</p>	<p>* Велика оптерећеност наставника ненаставним активностима, што може изазвати смањење мотивације за континуирано усавршавање и пад квалитета наставе +++</p> <p>* Недостатак финансија за модернизацију наставног процеса савременим дигиталним алатима ++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 5

Департман за Педагогију Филозофског факултета Универзитета у Нишу ће у наредном периоду наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, нарочито квалитета наставе имајући у виду наведене слабости и опасности приказане SWOT анализе. С тим у вези могли би се издвојити неки кључни задаци и активности:

(1) Према резултатима студентске евалуације у 2018/2019. години, Департман за педагогију бележи пад квалитета у односу на претходне периоде. У циљу превазилажења таквог стања неопходно је утврдити узроке пада квалитета наставе и применити адекватне корективне мере. У овај процес неопходно је укључивање свих чланова Департмана за педагогију, као и осталих надлежних, а пре свега Центар за унапређивање квалитета.

(2) На Департману за педагогију је евидентно мали број сарадника у настави – асистената, чије ангажовање може значајно утицати на квалитет наставног процеса. Постојећи проблем је током ове академске године успешно решен ангажовањем 2 истраживача - приправника. Међутим, то није дугорочно решење, те је потребно планирање и интензивнији рад на развоју младих снага Департмана за педагогију, које би могле допринети иновирању и унапређењу наставног процеса. У том контексту потребно је заједно са управом факултета размотрити могућности за пријем нових сарадника, у складу са реалним потребама Департмана за педагогију.

(3) На Департману за педагогију је ангажовано укупно 8 наставника, што је релативно мали број у односу на број наставника на другим департманима Филозофског факултета. Наставници Департмана за педагогију су ангажовани на сва три нива студија, као и на другим департманима на којима предају предмете из области педагошких наука. Такво стање резултира високим оптерећењем појединих наставника. Ако се томе додају и друге активности на факултету, на којима је такође неопходно ангажовање наставника, ствара се слика која иде у прилог ставу да су наставници на Департману за педагогију знатно више оптерећени различитим обавезама у односу на друге наставнике на Факултету. У наредном периоду, овакво стање ће бити ублажено јер се током наредне академске године очекује напредовање младих сарадника, што ће у извесној мери допринети побољшању и унапређивању наставног процеса.

(4) У наредном периоду потребно је систематски радити на већем ангажовању наставника и сарадника Департмана за педагогију на организацији ваннаставних активности студената, што би допринело активнијем позиционирању студената и њиховој већој партиципацији у свим областима квалитета, укључујући и квалитет наставе.

(5) У предстојећем периоду потребно је активно радити на информисању и едукацији наставника и сарадника у области унапређивања наставног процеса. Унапређивање наставе је континуиран процес, те је компетенције у овој области потребно перманентно развијати. Стиче се утисак да су наставници и сарадници Департмана за педагогију више оријентисани ка научном усавршавању и активностима на научно – истраживачким пројектима, него усавршавањима у области наставе. Веће учешће наставника и сарадника на семинарима и у едукативним програмима може значајно утицати на побољшање квалитета наставног процеса и спречавање опадања квалитета које је присутно у последњој евалуацији студента.

(6) У периоду који следи неопходно је активно радити на увођењу савремених дигиталних алата у процес наставе. Недостатак финансија могуће је компензирати из средстава која се могу добити из пројеката које финансира Министарство просвете и науке или Фонд за науку Републике Србије.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7 – Квалитет наставника и сарадника – Основне академске студије педагогије

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Посебно важну улогу у погледу обезбеђивања квалитета рада високошколске установе имају наставници и сарадници запослени на Факултету. У том погледу, настојања и поступци Департмана за педагогију усмерени су ка обезбеђивању наставе коју ће реализовати квалификован и компетентан наставни кадар. Обезбеђивање одговарајућег наставног кадра на Департману за педагогију подразумева поштовање прописаних извесних процедура.

Поступци обезбеђења квалитета у погледу научних и стручних, педагошких и личних компетенција наставника и сарадника Департмана за педагогију дефинисани су *Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета* који је донет на нивоу Факултета. Дати поступци обухватају следеће: вођење адекватне кадровске политике, прецизно дефинисање и поштовање критеријума за избор наставника и сарадника, систематско праћење и подстицање научно-истраживачког и стручног рада и развијање и усавршавање педагошких и методичких компетенција наставника и сарадника. Дужност Департмана је да пружи адекватну подршку развојним капацитетима наставника и сарадника и омогући квалитетно, повољно и довољно стимулативно академско окружење. Различити су начини на које Департман то чини, а само неки од њих су: (1) благовремено и ажурно информисање наставника и сарадника Департмана о постојећим могућностима за професионални раст и развој наставника и сарадника кроз стручно усавршавање (актуелни курсеви, прилике за коришћење стипендија и других потенцијалних материјалних ресурса, одржавање научних и стручних скупова и конференција) у земљи и иностранству; (2) иницирање и ширење сарадње са сродним научно-истраживачким институцијама и департманима на националном и интернационалном образовном простору; (3) одобравање одсуства са наставе ради професионалне надоградње, стручног и научног усавршавања, остваривања студијских посета и боравака, партиципације на научним и стручним конференцијама у земљи и иностранству.

У склади са кључним елементима *Кодекса професионалне етике Универзитета у Нишу* а имајући у виду да квалитет наставног процеса у значајној мери зависи од самих реализатора наставе, фокус *Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета* који је донет на нивоу Факултета постављен је на одређене (личне) квалитете наставника и сарадника, значајне за квалитет како наставног, тако и научног рада и на Департману за педагогију. Међу њима се посебно истичу коректност, праведност и објективност, кооперативност, пружање помоћи у раду, доследност и поштовање договорених правила. Између осталог, морални лик наставника и сарадника треба да буде модел понашања студентима, уз поштовање принципа деловања сагласно остварењу основних задатака Факултета и Департмана. Уз то, од наставника и сарадника

Департмана за педагогију се очекује спремност да стално доприноси развоју и јачању угледа, кредибилитета и легитимитета Департмана и Факултета у оквиру академске и шире друштвене заједнице.

Евалуација квалитета наставника у домену захтева обухваћених Стандардом 7, заснива се на анализи свих очекиваних аспеката квалитета наставника и сарадника.

Како би се обезбедио одговарајући квалитет наставника и сарадника Департмана приступа се пажљивом планирању и јавном поступку избора наставника и сарадника, што доприноси провери њиховог квалитета. Приликом избора наставника и сарадника Департмана за педагогију се поштује факултетска процедура за избор наставника и сарадника, као и критеријуми за избор у звања доношењем првог *Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника Филозофског факултета*. Критеријуми за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника предвиђени су *Законом о високом образовању, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, Правилником о условима и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу* (пречишћен текст, од 28.02.2020.), *Правилником о условима, начину и поступку стицања звања у заснивања радног односа сарадника Филозофског факултета и Нишу, Правилником о избору у звања сарадника Филозофског факултета у Нишу* (пречишћен текст, од 23.01. 2019.), *Правилником о допунском раду наставника и другим релевантним актима*. Ближи услови за избор у звања у пољу друштвено-хуманистичких наука утврђени су *Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу* и наведеним правилником. Такође, квантификација резултата научног рада за друштвено-хуманистичке науке одређује се сходно одредбама у том тренутку актуелног *Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник Републике Србије“, бр.24/2016 и 21/2017)*.

Поступак избора у звање и заснивање радног односа наставника или сарадника је јаван и отворен, доступан и подложен испитивању, праћењу и провери како стручне, тако и шире јавности. Током процедуре избора поштују се прописани услови и поступци при оцењивања научноистраживачке и педагошке активности и компетенетности наставника и сарадника. То подразумева да се, поред стриктног поштовања изборне процедуре и временског трајања исте, у складу са Законом, вреднују сва четири аспекта рада наставника – резултати научноистраживачког рада (сходно звању), ангажовање у развоју наставе и делатности Департмана, резултати педагошког рада наставника или сарадника, и за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка на Департману. О испуњености услова за избор академска и шира јавност може се информисати увидом у *Извештаје* којим се наставници и сарадници Департмана предлажу за избор у звања, а који су доступни на интернет страници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/izbor-u-zvanja?start=0>), и то континуирано, а не само током

спровођења конкурса. Поред ове врсте увида, јавност се може упознати (такође преко интернет странице Факултета) и о још неким активностима везаним за изборну процедуру наставника, као што су подаци о приступним предавањима који су уведени од 2018. године за кандидате који се по први пут бирају у наставничка звања, а којим се посебно вреднују педагошке способности и смисао за наставни рад кандидата за избор у наставничко звање и на Департману за педагогију (<https://www.filfak.ni.ac.rs/pristupna-predavanja>).

Подаци о наставницима и сарадницима Департмана доступни су јавности на интернет страници Факултета, а саставни део ових података чини и *Књига наставника*, односно научне, уметничке и стручне квалификације наставника. Профилом сваког наставника на факултетској страници која се односи на Департман обухваћен је и комплетан списак публикованих референци наставника, до кога се долази линком који води ка апликацији НПАО – Научне публикације и уметничке референце академског особља Универзитета у Нишу (на пример, <http://npao.ni.ac.rs/filozofski-fakultet/item/884-marina-matejevic>).

Департман за педагогију броји 8 наставника (три редовна професора, два ванредна професора, три доцента), два сарадника у звању асистента и два истраживача-приправника и два демонстратора, тако да однос укупног броја студената који се уписују на сва три нивоа студија педагогије 255 (основне академске студије $50 \times 4 = 200$, мастер академске студије – $50 \times 1 = 50$ и докторске академске студије – $5 \times 3 = 15$) према 8 наставника запослених на Департману за педагогију износи 31.87.

Из приложеног се може видети да је број наставника усаглашен како у квантитативном погледу (у смислу бриге о оптерећености наставника), тако и у квалитативном погледу (у смислу њихове научне експертизе и компетенција). Ако се томе дода да се број изабраних, стално запослених наставника од периода претходне две акредитације константно увећавао, а број ангажованих наставника стално смањивао, јасно је да се активно радило на конструктивној и рационалној политици обезбеђења квалитета и развоја наставног кадра на Департману за педагогију.

Између осталог, и укупна старосна структура наставника на свим нивоима студија је таква да говори у прилог адекватној заступљености сарадника и младих наставника који представљају квалитетну основу и за будући развој Департмана за педагогију. Поред тога, на Департману је заступљена проактивна политика када је реч о подстицању наставника и сарадника да остваре прописане услове за избор у виша звања.

На основу претходно изнетог може се закључити да је на Основним академским студијама педагогије на Филозофском факултету у Нишу ангажован потребан број квалитетних и компетентних наставника и сарадника за извођење наставе. Компетентност наставника и сарадника утврђена је на основу објављених уџбеника, монографија, научних радова у домаћим и међународним часописима и у зборницима радова са домаћих и међународних научних скупова. Из података о наставницима и сарадницима доступних на адреси: <https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/pedagogija>

јасно се може уочити да су за све предмете изабрани компетентни професори, са докторатима из предвиђених области и референтним међународним и домаћим научним радовима са листе Министарства науке Србије. Укупан број наставника покрива укупан број часова који је предвиђен на овом степену студија, уз могућност да се листа изборних предмета који се реализују на Основним академским студијама педагогије повремено редифинише, примерено променама које су последица свакодневне научне и технолошке револуције.

Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачке и стручне активности наставника и сарадника Департмана врши се редовно у поступцима њиховог избора у звања, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета и Универзитета, посебно вреднују резултати научног и истраживачког рада наставника и сарадника. Осим тога, праћење квалитета остварује се и преко њихове обавезе да крајем године подносе извештаје о научном и стручном усавршавању који се разматрају и усвајају на седници Департмана и на седници Наставно-научног већа. Наставници и сарадници Департмана раде на реализацији различитих видова стручног усавршавања. Примера ради, само током 2019. године наставници и сарадници били су или иницијатори, или учесници, или реализатори различитих програма и видова стручног усавршавања наставника. Такође, у циљу надоградње и развијања сопствене педагошке и дидактичко-методичке компетенција, наставници и сарадници Департмана за педагогију похађали су разноврсне курсеве, радионице, трибине, предавања и друге видове обука организованих унутар Факултета, Универзитета или других научних и стручних база са којима Факултет и његови запослени сарађују. То је уједно доказ на наставници и сарадници Департмана константно улажу значајне напоре у: постизање вишег нивоа оспособљености за планирање, организовање, вођење и контролу наставног процеса, развијање разумевања и уважавања специфичности својих студената, као и разлика у њиховим стилима учења, овладавање интерактивним методама наставног рада, упознавање са иновативним моделитетима и инструментаријумима за праћење и оцењивање рада и напредовања студената, унапређивање примене најсавременијих информационо-комуникационих технологија и дидактичких средстава у наставном раду. Процена квалитета педагошких и дидактичко-методичких способности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора у звања, где се, сагласно прописима и актима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета, посебно евалуира удео кандидата у развоју наставе на Департману и других делатности Факултета, резултати педагошког рада, али и резултати постигнути у обезбеђивању и развоју научно-наставног подмлатка. Такође, овоме се придружује и мишљење Студентског парламента о оцени педагошког рада наставника и сарадника Департмана, а које је неизоставни део изборне процедуре на Факултету. Редовно праћење и процењивање педагошког рада наставника врши се и кроз редовне студентске евалуације крајем сваког семестра током академске године, при чему је у периоду од израде последњег Извештаја о самовредновању до данашњих дана спроведено више таквих евалуација. Извештаји о

квалитету педагошког рада наставника и сарадника Департмана који проистичу из ових евалуација показују да је овај сегмент међу студентима, примера ради, током последње евалуације (Прилог_ Извештај о вредновању педагошког рада наставника у јесењем семестру 2018/2019) добио високу оцену у односу на све испитиване индикаторе и за све наставнике и сараднике Департмана за педагогију. Такав тренд био је присутан и у претходним Извештајима. Рекло би се да су овакви резултати и очекивани будући да студијски програм који се реализује припрема студенте за рад на пословима педагога у различитим установама.

Ипак у оцени педагошког рада наставника не могу се узимати у обзир само резултати студентских евалуација већ и остали елементи педагошког рада наставника дефинисани факултетским *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета*, попут ангажовања наставника у ваннаставним активностима, стручним пројектима, учешћа у развијању и осавремењивању постојећих курсева на студијском програму, конципирање и креирање нових наставних предмета, што је посебно приметно у годинама (ре)акредитације студијских програма, као и учешће у едукативним наставним програмима. Дакле, наведеним правилником истакнуте су одређене активности и дужности које чине важне елементе педагошког рада наставника: (1) организовање наставног процеса усмереног ка остваривању исхода образовања и исхода учења, (2) примена савремених наставних метода, (3) примена интерактивних метода у настави и провери знања, (4) коришћење савремене информационо-комуникационе технологије у настави, (5) перманентно иновирање наставног процеса, (6) схватање, размевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и развијање кооперативног односа са њима, (7) константно подстицање самосталности и континуитета у раду студената и преузимања одговорности за сопствено образовање и напредовање. Значајан број наставника учествовао је, посебно током претходне године, у различитим активностима којима се јача и даље развија њихов педагошки али и научно-истраживачки рад, као што су: научна и стручна предавања, јавне трибине, округли столови, свечане академије, семинари, стручне конференције, истраживачки и развојни пројекти у којима се наставницима пружају прилике не само да размене искуства са колегама са сродних студијских програма, већ и да започну нове активности сарадничког карактера у циљу наставно-научног раста и развоја.

Научно и стручно усавршавање наставника и сарадника Департмана за педагогију делом се финансира средствима Факултета, према утврђеном Финансијском плану факултета. Нажалост, део своје професионалне надоградње и усавршавања запослени су принуђени да финансирају из сопствених средстава, услед недовољно материјалних средстава која би Факултету за ове сврхе требало да обезбеди оснивач. Финансијским извештајем за претходну годину документује се износ средстава који је утрошен на стручна усавршавања запослених на Департману за педагогију. Програм развоја наставног кадра на Департману обухваћен је *Планом рада Факултета за 2020. годину*. Ипак, финансијски извештаји говоре да обим ових средстава није ни довољан, ни

сразмеран потребама за усавршавањем наставног особља.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Департман има јасно дефинисану политику праћења квалитета наставника и сарадника +++ * Услови избора наставника и сарадника прецизно су одређени, а целокупан поступак избора доступан је јавности +++ * Наставу изводи квалитетатан и компетентан, педагошки, дидактички и методички оспособљен наставни кадар са одговарајућим академским референцама +++ * Наставни кадар Департмана је према броју и квалитету усаглашен са потребама реализације наставних и научних активности на свим нивоима студија +++ * Присутна је тежња наставника и сарадника Департмана ка сталном развоју и унапређивању сопствене научне и стручне компетентности +++ * Наставници и сарадници Департмана уважавају мишљења студената о њиховом педагошком раду +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Недовољна, често ограничена финансијска средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у иностранству, која зависе од оснивача +++ * Критеријуми за избор у звања наставника и сарадника често се мењају +++ * Могућа необјективност студената у процени педагошког рада наставника и сарадника услед сумње у анонимност анкетирања + * Департман за педагогију није у довољној мери успоставио повезаност са другим департманима и институцијама из сродних области ++ * Недовољно учешће у домаћим и међународним пројектима и програмима мобилности наставника ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> * Факултет је отворио могућности наставницима и сарадницима за студијске посете, мобилности и студијска путовања у циљу стручног усавршавања и пројекатске размене са колегама сродних факултета у земљи и Европи ++ * Развијање постојећих облика сарадње и заснивање нових облика сарадње на домаћем и међународном простору +++ * Интензивније усавршавање наставника у иностранству +++ * Укључивање младих дипломираних студената из дијаспоре који раде у струци у програме сарадње ++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Преоптерећеност наставника и сарадника часовима и другим активностима онемогућава њихово адекватно научно и стручно усавршавање ++ * Незадовољавајућа економска ситуација и недовољан прилив средстава од оснивача која би се усмерила ка научном и стручном усавршавању кадрова +++ * Недоступност фондова Европске Уније за усавршавања наставника и сарадника у дужем временском периоду (3 месеца, 6 месеци) * Редуковане могућности запошљавања новог научног и наставног кадра услед забране запошљавања ++ * Недовољна информисаност студената о систему обезбеђења квалитета, посебно квалитета наставног кадра ++

* Наставницима и сарадницима Департмана за педагогију је, због специфичности научне области, објективно веома тешко да публикују радове у референтним часописима, посебно са светски признатих листа ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

Може се закључити да су захтеви Стандарда 7 у значајној мери испуњени. Ипак, и поред тога постоје одређене области, судећи по евалуацијама студената, на којима би се у будућности могло темељније радити. Као мере и активности унапређења квалитета овог стандарда могле би се навести:

(1) Департман у перспективи своју енергију могао би да усмери ка осмишљавању сопствених образовних програма и активности у чијем би средишту били иновативни модели универзитетске наставе, а који би омогућили веће учешће студената односно виши ниво слободе за исказивање креативности и критичког мишљења;

(2) У домену педагошког рада наставника треба се оријентисати на спровођење разноврсних начина евалуације који би дали потпунији увид у деловање сваког наставника и сарадника у овом домену. То би се могло постићи нпр. самовредновањем наставника, проценом очекивања студената на почетку и на крају курса, анкетаирањем дипломираних студената;

(3) Значајан допринос унапређењу квалитета наставника и сарадника могу дати и размене искустава наставника и сарадника сличних институција у земљи и иностранству;

(4) Плански, систематски и континуирано подстицати квалитет научних радова наставника и сарадника, а не квантитет, те у складу с тим развијати адекватну, стратешку подршку публикавању квалитетних радова.

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8 – Квалитет студената – Основне академске студије педагогије

Стандард 8: Квалитет студената

Департман за педагогију обезбеђује квалитет уписаних студената у прву годину студија благовременим информисањем потенцијалних студената о студијском програму педагогије, начину полагања пријемног испита и рангирања кандидата, предностима студирања на Департману за педагогију Филозофског факултета у Нишу и могућностима које овај студијски програм пружа, као и о очекивањима које наставници и сарадници имају од студената. Чланови Департмана за педагогију улажу озбиљне напоре у промовисање свог студијског програма како би добили студенте који заиста могу да одговоре на очекивања и који су студије педагогије изабрали свесно и савесно. Исти напори се улажу и у то да већ уписани студенти континуирано добијају све потребне информације које се тичу студијског програма, евентуалних промена у раду, изборних предмета, и тако даље, а све у циљу очувања квалитета студената. Информисање потенцијалних студената се остварује на више начина: у директном контакту и разговорима са заинтересованим кандидатима током заказаних промотивних сати у средњим школама, терминима одређеним за отворена врата факултета и на сајмовима образовања; путем он-лине оглашавања на порталу Филозофског факултета, званичним страницама Департмана на друштвеним мрежама, као и штампањем кратких описа студијског програма, садржаја наставних предмета и практичног ангажовања студената. Сви подаци везани за наставу и испите редовно се ажурирају на студентском порталу сајта Факултета.

Приликом селекције кандидата за упис у прву годину студија на Департману за педагогију врши се рангирање кандидата на основу Правилника о полагању пријемног испита и упису кандидата Филозофског факултета у Нишу (Прилог 8.1), на основу резултата постигнутих у претходном школовању и резултата постигнутих на пријемном испиту, а у складу са Законом, Статутом и општим актима Универзитета и Факултета. На пријемном испиту кандидати могу имати највише 40 бодова на основу успеха из средње школе и највише 60 бодова на основу резултата постигнутих на тесту знања из Психологије. На Департману за педагогију спречава сваки вид дискриминације, те се обезбеђују равноправност и једнаке могућности студентима по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа, имовинско стање). Упис лица са инвалидитетом и припадника Ромске националне мањине спроводи се применом афирмативних мера у складу са Програмом афирмативних мера, који је у саставу Стручног упутства Министарства просвете, науке и технолошког развоја. У текућој години је на Департману

за педагогију уписано је више студената у складу са Програмом афирмативних мера.

На почетку сваког семестра студенти су јасно обавештени о обавези похађања наставе и начинима вредновања њиховог ангажовања током наставе, као и о начину и критеријумима оцењивања за сваки наставни предмет посебно. Ова обавештења студенти добијају усменим путем од стране предметних наставника и писаним путем, тако што им се наведена упутства и критеријуми, заједно са планом наставе по недељама за одређени предмет шаљу на мејл адресе или им се даје у штампаној форми. Током семестра предметни наставници и сарадници континуирано воде евиденцију о ангажовању студената током наставе и њиховом успеху на предиспитним обавезама, тако да студенти могу у сваком тренутку добити увид у број поена стечен до тог тренутка. Табеле са поенима су јавне и транспарентне и наставници их повремено чине доступним студентима путем мејла или на часовима, обично после обрађених обимнијих тема или одржаних парцијалних провера знања. Наставници су дужни да се придржавају критеријума изложених на почетку семестра, да обезбеде студентима увид у резултате колоквијума, тестова знања и оцена предиспитних обавеза и да сваку промену у табели са бодовима образложе. Коначну оцену наставници формирају после завршног испита и у складу са Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Прилог 8. 2). Методе оцењивања се донекле разликују за различите предмете јер су усклађене са циљевима и исходима посебних предмета, те се осим активног учешћа на часовима вреднује: конкретно знање студената, способност повезивања и разумевања одређених концепата, практична демонстрација обрађених сарджаја, израда нацрта истраживања у педагогији, израда плана и програма рада у оквиру одређених тема, примена наученог на конкретним примерима, писмено и усмено изражавање, израда сценарија педагошке радионице, способност критичке процене теоријских концепата или практичних понашања у педагошком раду итд. Наставници периодично спроводе и анонимну евалуацију свог рада и начина оцењивања од стране студената. Наставници и сарадници сваке године добијају и извештаје израђене од стране комисије за контролу квалитета, који им могу помоћи да открију слабости свог рада и начина оцењивања. Извештај самоевалуације за текућу школску годину показује да наставници и сарадници Департмана за педагогију поштују етичке и професионалне норме, држе се постављених критеријума, према студентима се понашају коректно и оцењују их објективно. Такође, обим садржаја и методе реализације наставе и испита усклађени су циљевима и исходима предмета. Успешност студената је на завидном нивоу. Студенти Департмана за педагогију су на другом месту по успешности у односу на своје колеге са других департмана и проценат њихове успешности износи 35,49 %.

Студенти педагогије активно учествују у раду студентских организација, али и сарађују са својим наставницима. Ове године две студенткиње су написале чланке за блог Факултета, више њих укључено је у групу волонтера Филозофског факултета са којом пружају значајну помоћ при организацији догађаја на Факултету и при промотивним

активностима Департмана и Факултета.

Анализа тренутне стања показује веома повољну ситуацију у смислу квалитета студената. Чињеница је да је интересовање за Департман значајно и да и текуће године, као и претходних имамо много већи број пријављених ученика него што уписујемо. То нам отвара могућност добре селекције кандидата. Статистички прглед у успех ученика који уписују студије педагогије такође говори у прилог овог закључка.

Осим успеха у привлачењу квалитетних потенцијалних студената, Департман за педагогију успева да одржи квалитет студената, одржавајући њихово радно ангажовање, али и постигнућа на завидном нивоу. Студенти педагогије редовно похађају наставу, често су активни на часовима и радо израђују самосталне и групне пројекте, изузетно су посвећени током праксе у школама, предшколским установама и институцијама социјалне заштите. Студенти су такође ангажовани у волонтерским пројектима факултета или невладиних организација који подразумевају педагошки рад са учеиницима основних и средњих школа путем радионица. Наши студенти волонтирају и на промоцијама Факултета и у организационим активностима на научним скуповима,. На крају, студенти педагогије показују и значајан ниво укључености на нивоу департмана и ангажују се и на писању чланака и у другим видовима доприноса друштвеној заједници.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<p>*процедура пријема студената Јасно дефинисана, добро организована+++</p> <p>*политика једнакости и равноправности је у потпуности изражена+++</p> <p>*добро организован систем промотивних активности, Редовно ажурирање сајта и студентског портала и Добра комуникација између наставника и студената++</p> <p>*на факултету постоји јасно дефинисан правилник који одређује обавезе наставника у овом погледу+++</p> <p>*методе и критеријуми су добро повезани са исходима предмета и јасно дефинисане++</p> <p>*методе оцењивања су у великој мери усклађене са исходима програма++</p> <p>*објективност и принципијелност су значајани принципи на којима се инсистира инсистира и значајни елементи Правилника о оцењивању студената++</p> <p>*студенти Департмана су активни у студентским организацијама++</p>	<p>*недовољно ангажовање свих наставника у правцу помоћи студентима у развоју каријере</p> <p>*груписање промотивних активности у краће периоде као што је Недеља департмана, и њихово везивање за термине које одреде школе</p> <p>*повремена оптерећеност наставника вођењем документације</p> <p>*методе и форме оцењива се понекад понављају, те нема велике разноврсности. Повремено долази до преоптерећености студената самосталним радовима</p> <p>*одређени исходи се остварују ангажовањем на више предмета и кроз ваннаставне активности, те их је тешко укључити у систем оцењивања</p> <p>*велики број писмених испита смањује могућност увида у одређене елементе знања и способности студената. Студенти понекад теже формалном задовољењу захтева, те је тешко проценити стварно ангажовање и напредак у остварењу исхода</p> <p>*на Департману не постоји пракса праћења студената, те је могуће пропустити неке проблеме у напредовању студената</p> <p>* маргинализовање ангажовања студената у овом смислу, у корист њиховог академског напредовања</p>
Могућности	Опасности
<p>*појачати промотивне активности у гимназијама и школама из којих би могла да долаза заинтересована деца. Инспирисати одличне ученике да конкуришу за наш програм+++</p> <p>*развијати толеранцију и комуникацију</p>	<p>*промена процедуре услед промене законске регулативе. Може довести до опадања квалитета кандидата</p> <p>*слабије укључивање студената из угрожених група током наставе</p> <p>*засићеност тржишта и немогућност брзог</p>

међу студентима и подржавати што веће укључивање студената из угрожених група током наставе

*организовање чешћих контаката са мрежом алумнија и организовање размене искустава са студентима

*проширити активност на периоде који нису повезани са пријемним испитима, те учинити дотупним информације о Департману током целе године, Све више се окретати друштвеним мрежама као средству промоције

*дигитализација евалуације и оспособљавање платформи које ће евиденцију чинити лакшом и прегледнијом

*израдити документ којим ће се прецизирати број пројеката, презентација и задужења које студенти могу изградити током једног семестра

*подржати ваннаставно ангажовање студената које доприноси остварењу исхода пројекта, односно развија опште и професионалне компетенције студената кроз додељивање додатних ЕСПБ бодова

*развити још неке форме оцењивања које ће наставнику пружити бољи увид у стварно стање. Увести усмене испите где год је то могуће.

*повремено на седницама Департмана заједнички дискутовати и анализирати извештаје Комисије за контролу квалитета који нам могу помоћи да боље сагледамо проблеме у напредовању студента

*осмислити начине подршке и награђивања студената који прихвате ове врсте ангажовања.

запошљавања за свршене студенте

*повремена неажурност наставника у ажурирању података и обавештавању студената

*велико ангажовање студената на самосталим радовима може довести до опадања квалитета њихових радова

*усмереност студената на оцене, те занемаривање активности које доприносе исходима, а нису директно повезане са оценама

*оцењивање је понекад формализовано, те је теже остварити индивидуализацију у оцењивању

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

- (1) Систематски мотивисати студенте за активније и чешће учествовање у разноликим наставним и ваннаставним активностима;

- (2) Обезбедити веће учешће студената у процес доношења одлука на Департману које се тичу синхронизације активности, уравнотежења оптерећења и вредновања постигнућа;
- (3) Укључивати студенте у научноистраживачке пројекте;
- (4) Израдити план праћења напредовања студената и план мера које би решавале проблеме са пребрзим или преспорим напредовањем студената на појединим годинама студија или предметима;
- (5) Развити још снажнију везу између наставника и сарадника и студената Департмана и алумнија Департмана, посебно оних запошљених у струци и успешних у свом послу;
- (6) Осмислити додатне облике оцењивања студената које ће смањити оптерећење, а омогућити индивидуализацију оцењивања и повећати удео усмених испита.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9 – Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса –
Основне академске студије педагогије

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Департман за педагогију Филозофског факултета Универзитета у Нишу обезбеђује студентима основних академских студија уџбенике и сву другу неопходну литературу за квалитетно савлађивање садржаја предвиђених плановима и програмима свих студијских предмета на овом нивоу студија. Обезбеђивање неопходне литературе врши се на време и у потребној количини. На нивоу Основних академских студија педагогије врши се континуирана набавка савремене научне и стручне литературе, у складу са најновијим трендовима у педагошкој научној области. Овим се омогућава да наставници и сарадници Департмана за педагогију прате најновија достигнућа и осавремењују наставу и наставне активности на нивоу основних академских студија.

Настава свих студијских предмета Основних академских студија педагогије покривена је адекватном и одговарајућом литературом (уџбеници, монографије, књиге, практикуми и друга литература) која је студентима доступна на српском језику, као и на страним језицима. Одговарајућа литература студијских предмета на Основним академским студијама педагогије је унапред позната и објављена у књигама и силабусима предмета који се налазе на сајту Факултета, у одељку који се односи на Основне академске студије педагогије.

Стандарди квалитета литературе, уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса на Филозофском Факултету и Департману за педагогују, као и мере и поступци за праћење, оцењивање и унапређивање њиховог квалитета, дефинисани су *Статутом Факултета, Општим актом о уџбеницима Филозофског факултета (Прилог 9.1), Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу, Правилницима о издавачкој делатности Универзитета у Нишу и Правилником о издавачкој делатности Филозофског факултета*. У складу са *Општим актом о уџбеницима Филозофског факултета (Прилог 9.1)* врши се систематично праћење, оцењивање и евалуирање квалитета садржаја, структуре, стила и обима неопходне педагошке и сродне литературе у циљу адекватног реализовања наставе и других наставних активности на Департману за педагогију.

Библиотека Филозофског факултета у Нишу обезбеђује студентима Основних академских студија педагогије потребне библиотечке јединице, литературу и опрему неопходну за адекватно учење и рад на студијским предметима предвиђеним у оквиру наведеног студијског програма. Библиотека Филозофског факултета у Нишу и њен фонд одговара потребама запослених наставника, сарадника, истраживача и студената на Департману за педагогију у циљу квалитетног образовног, научног и истраживачког рада и напредовања. Поред овога, Библиотека пружа студентима Основних академских

студија педагогије увид у све расположиве библиотечке јединице кроз листе које су доступне на web страници и линку Библиотеке Филозофског факултета <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka>. Посебна погодност огледа се у томе да је Библиотека Филозофског факултета чланица COBISS система, чиме је омогућен приступ веома ефикасне претраге електронског каталога свих потребних публикација путем линка <https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search?db=ffnis>. Комплетна листа и фонд библиотечких јединица Филозофског факултета дата је у [Табели 9.1](#). (Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи). Када је у питању фонд педагошке и сродне научне и стручне литературе, у склопу Библиотеке Филозофског факултета и Департмана за педагогију доступна је Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм Основне академске студије педагогије ([Прилог 9.1а](#)), Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму Основне академске студије педагогије ([Прилог 9.1б](#)), као и документ Покривеност обавезних предмета литературом на Основним академским студијама педагогије (књигама, збиркама, практикумима.., које се налазе у библиотеци или их има у продаји) ([Прилог 9.1в](#)). Такође, студентима је путем Библиотеке доступна научна и стручна литература сродних научних области (психологија, социологија...), у циљу што квалитетнијег мултидисциплинарног реализовања свих наставних и предиспитних обавеза.

У циљу даљег континуираног осавремењивања литературе сродне наведеном студијском програму и нивоу студија, фонд Библиотеке Филозофског факултета се стално допуњује куповином и добављањем нових издања, разменом са другим библиотекама, поклонима од издавача и аутора као и другим средствима у складу са захтевима Департмана. Департман за педагогију на годишњем нивоу врши периодичну систематичну анализу и евалуацију постојеће литературе и педагошких извора. Циљ анализе и оцењивања постојеће литературе огледа се у унапређивању структуре и континуираном обogaћивању педагошке стручне, научне, обавезне и додатне литературе новим, савременим издањима у тежњи за што већим подизањем квалитета реализације свих наставних активности студијских предмета предвиђеним студијским програмом Педагогија. Велики допринос овом аспекту свакако припада коришћењу и праћењу нових издања, педагошких извора и литературе у електронском облику, у циљу учесталије примене информационе технологије. Многа страна литература, часописи и издања доступни су преко сервиса КОБСОН који је доступан са рачунарима на Филозофском факултету, како студентима, тако и свим запосленима. У складу са тим, студентима је обезбеђен приступ свим неопходним информатичким и комуникационим ресурсима за савлађивање наставног садржаја коришћењем информатичке опреме на факултету и сталним приступом Интернет мрежи.

У склопу Библиотеке Филозофског факултета запослено је укупно шест библиотекарки и једна књижичарка, чиме је број запослених у Библиотеци усклађен са националним и европским стандардима за пружање ових услуга на високошколској установи. Све запослене библиотекарке имају високу стручну спрему из друштвено-

хуманистичких и филолошких области, као и положен стручни испит за библиотекаре. Поред овога, библиотекарке имају лиценце потребне за рад у систему *COBISS*, који су, поред осталог, похађале бројне радионице и семинаре из области информационо-комуникационих технологија и развијања библиотечких ресурса. Број запослених лица одговара потребама запослених и студената на Департману за педагогију, чиме се све потребне консултације, прикупљање и добављање потребне литературе реализује у што краћем временском року. Поред овога, врши се континуирано праћење, оцењивање и унапређивање њихових компетенција и мотивисаности за подршку свим студентима и запосленима.

Студенти Основних академских студија педагогије су упознати са радним временом и начином рада у библиотеци и рачунарском центру. Библиотека Филозофског факултета је отворена за студенте током читавог дана, од 8:00 до 19:30 часова. Студенти Департмана за педагогију упознати су са начином позајмице потребне педагошке литературе, као и са радом читаонице. Део фонда Библиотеке студенти Основних академских студија педагогије могу позајмити на 15 дана, у циљу што квалитетније реализације свих предиспитних и наставних обавеза и активности, док је остатак фонда Библиотеке (референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, мастер радови, докторске, магистарске тезе и последњи примерци монографских публикација) доступан студентима за учење и рад у читаоници која се налази у саставу Библиотеке. Библиотека са читаоницом смештена је на првом спрату зграде Филозофског факултета, чиме се обезбеђују адекватни услови за рад и учење корисника.

Филозофски факултет Универзитета у Нишу обезбеђује студентима Основних академских студија педагогије, као и свим осталим студентима, све неопходне информатичке ресурсе за савлађивање и полагање студијских предмета. У неопходне и доступне информатичке ресурсе спадају рачунари одговарајућег квалитета, друга информатичка опрема, приступ Интернету и остала информационо-комуникациона опрема. Информатички ресурси спадају под оквир Рачунарског центра Филозофског факултета који обезбеђује квалитетно функционисање локалне мреже, која је део академске мреже Србије. Информације о Рачунарском центру Факултета доступне су путем линка: <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/racunarski-centar>. Организација, статус и рад Рачунарског центра уређени су *Статутом Факултета*, *Правилником о организацији и систематизацији радних места*, и *Правилником о интернет сајту Факултета*. Рачунарски центар чине три запослена стручна сарадника, од којих су два са високом стручном спремом из области електронике, информатике и компјутерских технологија. Комплетна листа рачунарске и електронске опреме на Филозофском факултету дата је у [Табели 9.2](#). (Попис информатичких ресурса). Студентима Основних академских студија педагогије, као и свим осталим студентима и запосленом особљу на располагању су три рачунарске учионице са 70 (30+20+20) места, 24 мултимедијалне сале за едукацију са 1.500 (од 10 до 200) места, две свечане сале и два амфитеатра. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за студије на даљину (110

места), која је посебно значајна за студенте Департмана за педагогију. За потребе наставног и научноистраживачког рада користе се 28 видео пројектора, десктоп, лаптоп рачунари, принтери и скенери. Такође, од осталих информатичких ресурса користе се штампачи и сервери за приступ Интернету.

Запослени у Рачунарском центру пружају континуирану помоћ студентима и запосленима на Департману за педагогију, чиме обезбеђују остваривање саветодавне улоге у виду давања научних, стручних информација о технологији и решавању свих проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и свим информатичким, хардверским и софтверским ресурсима. У циљу обезбеђивања и унапређивања квалитета рада Рачунарског центра, примењују се најновија светска и домаћа решења и правила за коришћење информационо-комуникационих технологија. Рачунарски центар Филозофског факултета смештен је у приземљу зграде, те је доступан свим запосленима и студентима. *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета* утврђено је да се квалитет рада Рачунарског центра обезбеђује редовном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, праћењем развоја информационо-комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових савремених и дигиталних технологија. Праћење квалитета и евалуације рада Рачунарског центра укључује извештаје самог Рачунарског центра, као и периодично анкетирање студената, наравно и студената Департмана за педагогију. Рачунарски центар пружа услуге помоћи свим студентима Департмана за педагогију у свим техничким проблемима, недоумицама, као и приликом коришћења апликације „е-Индекс“. Посебна активност Рачунарског центра била је видљива у току ванредног стања где су за кратак временски рок обезбеђени сви адекватни услови за несметано одвијање наставе на даљину на Департману за педагогију.

Значајно место заузимају рачунарски опремљене учионице, које се користе у оквиру студијских предмета из области информатике и образовне технологије на нивоу основних академских студија. Департман за педагогију тежи за што већим и квалитетнијим коришћењем рачунарских учионица, који се усклађује са информатичким потребама, ресурсима и електронски доступним материјалима потребним за адекватно одвијање наставе свих студијских предмета. Поред овога, важно је напоменути постојање услужних рачунара у ходницима Филозофског факултета у приземљу и на другом спрату, које у сваком тренутку могу користити студенти Департмана за педагогију.

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<p>*постоји добро развијен институционални оквир (правилници и општи акти Факултета и Универзитета у Нишу) за праћење, унапређивање и евалуацију квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса +++</p> <p>*студијски предмети Основних академских студија педагогије су у задовољавајућој мери покривени одговарајућим савременим уџбеницима, литературом и дидактичким средствима +++</p> <p>*библиотека Филозофског факултета располаже адекватним и квалитетним фондом педагошке литературе и библиотечких јединица +++</p> <p>*поред педагошке, постоји адекватан фонд библиотечких јединица из сродних научних области ++</p> <p>*квалитет особља библиотеке, организације рада библиотеке, читаонице, као и доступност библиотечких ресурса је одличан +++</p> <p>*библиотечки фонд се развија у складу са потребама студијског програма Педагогије, где се набавка нових, савременијих уџбеника и пратеће литературе обавља на захтев Већа Департмана за педагогију +++</p> <p>*постоје адекватни информатички ресурси (рачунари, софтвери, Интернет мрежа, електронски облици часописе и друге литературе, сајт Филозофског факултета, базе података, портал „е-Индекс“ и друго) који омогућују квалитетну реализацију</p>	<p>*недостатак и мањак простора у читаоници библиотеке +++</p> <p>*мањи број педагошке литературе на страним језицима у односу на доступну педагошку обавезну и додатну литературу на српском језику ++</p> <p>*слабост у виду темпа обнављања рачунарских софтверских и хардверских компонената и пратеће опреме ++</p>

<p>свих наставних активности +++</p> <p>*квалитет информатичких ресурса је значајно унапређен у протеклом периоду, посебно у времену ванредног стања и одвијања наставе на даљину +++</p>	
Могућности	Опасности
<p>*могућности дозвољености приступа електронским информацијама преко КОБСОН сервиса и других Интернет портала ++</p> <p>*мотивисаност наставника, сарадника и истраживача Департмана за педагогију да у краћем временском року анализирају и преиспитују квалитет обавезне и додатне литературе у књигама и силабусима предмета Основних академских студија педагогије у складу са реализованим наставним активностима и прикупљањем ставова студената на дату тему ++</p> <p>*набавка образовних софтвера и других обавезних пакета и материјала у циљу одвијања наставних активности путем информационално-комуникационих технологија +++</p> <p>*могућност набавке нових информатичких ресурса, рачунара и других информационално-комуникационих средстава и технологије +++</p> <p>*довољан број и повољна квалификациона структура запослених у Библиотеци и Рачунарском центру који је усклађен са потребама Департмана за педагогију +++</p>	<p>*смањење или недовољан број финансијских средстава за замену, иновирање и осавремењивање библиотечких и информатичких ресурса ++</p>
<p>Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:</p> <p>(1) Унапређивање и осавремењивање библиотечких ресурса и јединица из педагошке области у циљу креирања што адекватније листе обавезне и додатне литературе за студијске предмете Основних академских студија педагогије;</p> <p>(2) Реализовање активности за решавање проблема и повећања простора читаонице Библиотеке Филозофског факултета;</p>	

- (3) Коришћење средстава за додатно финансирање издавачке делатности, набавку педагошке литературе на страним језицима, као и потребне информатичке опреме;
- (4) Обезбеђивање континуиране обуке и усавршавања наставника, сарадника, истраживача и студената на Департману за педагогију у циљу ефикаснијег и квалитетнијег коришћења информатичких ресурса и информационо-комуникационе технологије у образовне сврхе.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.1а Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм Основне академске студије педагогије

Прилог 9.1б Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму Основне академске студије педагогије

Прилог 9.1в Покривеност обавезних предмета литературом на Основним академским студијама педагогије (књигама, збиркама, практикумима..., које се налазе у библиотеци или их има у продаји)

Стандард 10 – Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке – Основне академске студије педагогије

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Филозофски факултет у Нишу, на коме се реализују Основне академске студије педагогије има организациону структуру и систем управљања којима постиже и обезбеђује остваривост циљева и задатака високошколске установе. Целокупна унутрашња организација Факултета утемељена је на *Статуту Филозофског факултета*, *Закону о високом образовању*, *Статут Универзитета у Нишу* и општим актима Факултета. Статутом Филозофског факултета у Нишу, као највишим правним актом установе, дефинисани су органи Факултета и њихове ингеренције: (1) Орган пословођења - Декан Факултета; (2) Стручни органи - већа Факултета (Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће докторских студија, Веће департмана, Веће Центра за образовање наставника, Веће Центра за професионално усавршавање, Веће Центра за унапређење квалитета, Веће Центра за стране језике; (3) Студентски парламент; (4) Савет послодаваца.

Факултетом управља *Савет* факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/savet>) који броји укупно 27 чланова: 13 чланова из редова наставног особља (по један члан са сваког департмана), 2 члана представника ненаставног особља, 4 представника Студентског парламента Факултета и 8 представника оснивача.

Орган пословођења Филозофског факултета чини *Декан*. Поред декана, руководећи тим Филозофског факултета чине и 4 продекана који руководе одређеним пословима у домену: наставе, научноистраживачке делатности, финансија и међународне сарадње (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/rukovodstvo>).

Стручне органе факултета чине већа Факултета у којима је у складу са законским оквиром обезбеђено и учешће представника студента.

Изборно веће Факултета је стручно тело кога чине сви наставници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/izbornovece>) а *Наставно научно веће* броји укупно 85 чланова и то: руководећи органи (декан и продекани), председник већа докторских студија, дефинисани број представника департмана, представници Центра за стране језике и представници студената на предлог студентског Парламента.

Веће докторских студија (укупно 22 члана) је стручни орган Факултета чији састав чини по један или два представника Већа департмана који учествују у реализацији студијских програма докторских академских студија Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/vece-doktorskih-studija>).

Веће департмана чине сви наставници који су у радном односу на Факултету а распоређени су на департманима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje>). Већем департмана руководи Управник департмана.

Департман за педагогију чине запослени наставници који реализују наставу из педагошке групе предмета. Департман за педагогију има 8 наставника (три редовна професора, два ванредна професора, три доцента), два сарадника у звању асистента и два истраживача-приправника и два демонстратора. Као и осталим департманима, Департманом за педагогију руководи управник. У тренутку израде Извештаја, Департманом за педагогију, због изненадне смрти доскорашњем управника рукови ВД управник Департмана. Одлуке, предлоге, мишљења и закључке потписује управник (ВД), које се након тога достављају Наставно-научном већу Факултета, односно надлежним органима и службама Факултета. Записник о раду Већа департмана води секретар департмана.

Веће Центра за стране језике чине наставници запослени на Факултету који реализују наставу страних језика на нематичним департманима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-strane-jezike>).

Веће Центра за образовање наставника је стручни орган Филозофског факултета у чијој је ингеренцији студијски програм Мастер академских студија предметне наставе. Веће Центра за образовање наставника чине сви наставници који су у радном односу на Факултету а који учествују у реализацији овог програма.

Веће Центра за српски као страни и нематерњи језик чине наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за едукацију у области српског као страног и нематерњег језика. (<https://centar.filfak.ni.ac.rs/>).

Веће Центра за професионално усавршавање и пружање услуга трећим лицима чине наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за образовање, стручно усавршавање, и доживотно образовање. <https://sites.google.com/site/nastavnickicentar/home>

Студентски парламент Факултета је орган чији представници студнета са свих департмана Филозофског факултета.

Савет послодаваца је тело формирано са циљем остваривања сарадње на развоју студијских програма Факултета, а сагласно потребама тржишта рада.

Организационе јединице за стручне послове заправо чини Секретаријат факултета у чијој се структури налазе: Служба за наставу и студентска питања, Служба за мастер и докторске студије, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба и Техничка служба.

Обезбеђивање квалитета управљања и ненаставне подршке Филозофског факултета регулисно је *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета*. Овим актом дефинисано је обезбеђивање квалитета у области управљања кроз планско, систематско и организовано праћење, супервизију и извештавање о раду запослених у факултетским службама, редовну евалуацију квалитета рада органа пословођења и служби, спровођење подстицајних и корективних мера, као и унапређивањем нивоа компетентности наставника, односно радних способности ненаставног особља.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<p>*дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++</p> <p>*дефинисана организациона структура Факултета +++</p> <p>*стално праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење +++</p> <p>*дефинисани и јавно доступни услови за напредовање ненаставног особља+++</p> <p>*доступност релеватних информација о раду стручних служби и органа управљања ++</p>	<p>*праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење++</p> <p>* перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља изостаје због недостатка адекватних програма стручног усавршавања високошколског наставног кадра +</p>
Могућности	Опасности
<p>*организовање програма стручног усавршавања за ненаставно особље ++</p>	<p>* индиферентност ненаставног особља за унапређивање квалитета рада ++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

- 1) Континуирано анализирати резултате студентске евалуације у погледу квалитета рада појединих служби Факултета и предлагати евентуалне мере за унапређење рада ових служби;
- (2) Иницирати имплементацију предложених мера за унапређење рада служби Факултета;
- (2) Дефинисати прецизнији систем одговорности према раду и квалитетнији надзор над радом стручне службе.
- (3) Спроводити континуирану едукацију запослених из области њиховог рада као основу за његово унапређивање и осавремњавање

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11 – Квалитет простора и опреме – Основне академске студије

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Филозофски факултет у Нишу располаже адекватним просторним капацитетима и информационом технологијом потребном за квалитетно обављање своје наставне и научноистраживачке делатности. Укупна површина простора, којим располаже Филозофски факултет, је 7.240 м². Поред сопствене зграде и мале зграде Деканата, која је смештена у дворишту, укупне површине 4,698,91 м², Факултет користи и просторије Универзитета у Нишу и Електронског факултета Универзитета у Нишу са којима има потписан уговор о коришћењу простора. За потребе реализације наставе на располагању су 52 учионице и слушаонице са укупно 3881 места, два амфитеатра са 397 места, две сале са укупно 105 места, рачунарске учионице са 70 места и лабораторија психологије са 5 места. Укупан простор који Факултет користи за административне и друге послове са наставничким кабинетима обухвата 1.332 м². Већина расположивог простора је климатизована, укључујући амфитеатре, учионице и слушаонице, кабинете за наставнике. Библиотечки простор се налази на укупно 119 м² површине, у чијем саставу се налази читаоница са 40 места. Библиотечки простор се налази на првом спрату и располаже задовољавајућим условима који обухватају климатизацију, осветљење, радне столове.

Слушаонице и амфитеатри опремљени су савременом информационом технологијом и мултимедијалним средствима: интерактивне табле, лаптопови, компјутери, видео-бимови, графоскопи, фотокопир апарати, штампачи и скенери, савремени мобилни систем за виртуелну реалност (ВР наочаре, сензори и емитери...), савремена технологија за видео конференције и електронска групна путовања и друго. Све учионице, сале и амфитеатри су опремљени компјутерима и видео пројекторима, а у неким просторијама инсталирана је и додатна опрема. Студентима и наставном особљу Факултета су на располагању три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за студије на даљину (110 места). Поред рачунарских учионица, студентима су на располагању и услужни рачунари који се налазе у ходницима Факултета у приземљу и на другом спрату. На овим рачунарима је омогућено коришћење интернета као и једног USB порта за флеш меморије.

Сав простор који обезбеђује Факултет за потребе наставе, управе и научно-истраживачког рада задовољава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Филозофски факултет поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева студијског програма Основних академских студија педагогије. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе и оптимални су за успешно реализовање наставе. Филозофски факултет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са

потребама наставног процеса и бројем студената на свим департманима.

Факултет свим запосленим наставницима, сарадницима и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику. Обезбеђен је и континуиран бежични приступ интернету. Преко академске мреже, кроз систем КОБСОН, доступни су најновији електронски часописи неопходни за научно-истраживачки рад. Све доступне информације и технологија се могу користити у наставне и научно-истраживачке сврхе.

Департман за педагогију за потребе реализовања наставних активности на Основним академским студијама има на располагању учионице и слушаонице, рачунарске учионице, амфитеатре, читаонице што у потпуности обезбеђује успешну реализацију свих наставних активности и одличне услове за студирање. Начин и распоред њиховог коришћења одређују се на почетку сваког семестра израдом распореда часова у којој осим студентске службе учествују Управник и секретар Департмана. Распоред коришћења истакнут је на вратима просторија. Такође, благовременим планирањем наставних и ваннаставних активности а сходно специфичностима студијског програма и дефинисаним исходима могуће је коришћење просторних и информатичких ресурса изван утврђеног распореда часова.

Запослени у Рачунарском центру су обезбедили бројне апликације (Google Meet, Zoom, Google classroom...) за реализовање наставе на даљину, захваљујући којима су наставници и сарадници на Департману за педагогију, од почетка ванредног стања, успешно реализовали наставне и консултативне активности.

SWOT анализа

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none">*факултет располаже просторним капацитетима који су у складу са бројем студената ++*просторни капацитети су у складу са потребама студијског програма Основних академских студија педагогије +++*савремена техничка и информатичка опрема Факултета обезбеђује адекватно извођење наставе и научноистраживачког рада +++*преко академске мреже је безбеђен стални и неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику, у научно-истраживачке и образовне сврхе +++*однос капацитета опреме и броја студената је задовољавајући ++	<ul style="list-style-type: none">*потребна је већа читаоница у оквиру Библиотеке +++*недовољна доступност довољног броја рачунара које студенти могу користити за реализовање предиспитних обавеза и за самостални истраживачки рад ++*компјутерске учионице користе се и за наставу за коју није потребна рачунарска опрема, што умањује њихову доступност студентима за самостални рад: истраживања, пројекте, израду семинарских радова, и слично ++

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

Могућности	Ограничења
<p>*проширивање просторних ресурса изградњом новог објекта и надоградњом постојећег +++</p> <p>*могућност спровођења учења на даљину и електронског учења ++</p> <p>* укључивање у националне и међународне пројекте у циљу обезбеђивања средстава за набавку и иновирање опреме ++</p>	<p>* смањење финансијских средстава за замену и иновирање информационо-комуникационе опреме ++</p> <p>* недовољно финансијских средстава за обезбеђивање додатног простора ++</p>
<p>Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:</p> <p>(1) Унапређивање и иновирање просторних капацитета: реконструкција зграде Факултета и надоградња исте; замена и реконструкција водоводне и канализационе мреже, грејних инсталација и санитарних чворова;</p> <p>(2) Развијање система информатичких технологија набавком иновираних опреме, специфичних програма и опреме за електронско учење;</p> <p>(3) Унапређивање наставе на даљину;</p> <p>(4) Набавка лиценце од Microsoft-а за већи број рачунара.</p>	
<p>Показатељи и прилози за стандард 11:</p> <p>Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)</p> <p>Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду</p> <p>Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе</p>	

Стандард 13 – Улога студената у самовредновању и провери квалитета – Основне академске студије

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Улога студената у обезбеђивању квалитета високог образовања препозната је и призната на Департману за педагогију као суштински важна и драгоцену. Тачније, на Департману за педагогију уочљива је тенденција све учесталијег укључивања студената у различите активности које ће осигурати и обезбедити квалитет рада. Департман за педагогију Филозофског факултета је осигурао да ставови студената буду јавни и да се озбиљно схватају и уважавају, и то кроз учешће представника студената у значајним телима високошколске установе и у процесима доношења одлука на Факултету или пак Универзитету, јавном представљању ставова студената кроз рад Студентског парламента, евалуацију курсева које су похађали и допринос развоју квалитета наставе и учења. Партиципацијом у раду студентских организација, континуираном евалуацијом квалитета наставе, самог студијског програма ОАС педагогије, библиотечких и информатичких ресурса, доступне литературе, рада наставника, сарадника и стручних служби Филозофског факултета, исказивањем ставова и мишљења о различитим актима Факултета, посебно оним који се односе на утврђивање стратегије обезбеђења квалитета, али и исказивањем ставова и мишљења о Извештају насталом као крајњи продукт резултата самовредновања и резултата спољашњег оцењивања квалитета остварује се улога студената ОАС Департмана за педагогију у самовредновању и провери квалитета.

Студенти ОАС педагогије имају могућност и прилику да учествују у решавању суштинских проблема и питања која се тичу статуса студената, као и да партиципирају у креирању, измени или допуни студијског програма ОАС педагогије, и то кроз присуство на седницама Наставно-научног већа и Савета факултета. Два студента, предложена од стране Студентског парламента, чланови су Центра за унапређење квалитета и истовремено чланови наведене Комисије за унапређење квалитета. Они су распоређени у две радне групе задужене за реализацију одређених задатака: у радну групу за анализу успешности и ефикасности студирања и у радну групу за осигурање и унапређење квалитета наставе. Унутар ових радних група студенти активно учествују у остваривању конкретних задатака, указују на проблеме који се тичу извођења наставе али дају и предлоге за унапређење квалитета наставе. У случајевима када је то потребно, посебно у години припреме материјала за акредитацију, у рад Центра за унапређење квалитета укључују се и други представници Студентског парламента

Стратегијом обезбеђења квалитета која студентима осигурава улогу у процесу унапређења квалитета Филозофског факултета и студијског програма ОАС педагогије обухваћен је и Студентски парламент, као један од субјеката обезбеђења и унапређења квалитета установе. Поред активног учешћа у раду Студентског парламента који

студентима омогућава заштиту својих права и промоцију сопствених интереса, студентима ОАС Педагогије омогућено је и укључивање у рад Савеза студената. Радом поменутих организација Факултет је омогућио да сви студенти, укључујући и студенте ОАС педагогије, остваре своје право на самоорганизовање и партиципацију у доношењу одлука. Дакле, студенти ОАС педагогије су активни чланови Студентског парламента, сходно томе, активно су укључени у све активности које Студентски парламент организује, информисани су о важности електронских евалуација, њиховим циљевима, анонимности, транспарентности и релевантности партиципације студената у систему обезбеђења квалитета. Поред тога, студентима ОАС педагогије омогућено је да, лично као представници студената или посредством других студената, учествују у доношењу одлука укључивањем у рад Наставно-научног већа Филозофског факултета, Савета Факултета, Комисије за унапређење квалитета, Дисциплинске комисије и Комитета за професионалну етику. Представници студената у Центру за унапређење квалитета присуствују свим седницама и радним састанцима Већа центра, равноправно гласају и учествују у усвајању предлога и одлука и имају кључну улогу у информисању студената о значају њиховог ангажовања у процесу вредновања установе.

С обзиром на статус студената као кључних партнера у процесу обезбеђења и унапређења квалитета наставног процеса, Департман за педагогију реализује сукцесивно анкетирање студената електронским путем о вредновању квалитета наставног процеса и систематски прати и анализира резултате вредновања. У току 2020. године спроведена је процедура евалуације квалитета наставе која је реализована на даљину уз помоћ бројних платформи и електронских апликација, услед увођења ванредног стања. Студенти ОАС педагогије процењивали су квалитет реализације наставе на даљину, приступ материјалу за учење, доступност наставника и сарадника, реализацију предиспитних обавеза, задовољство коришћеним апликацијама, предности и недостатке наставе на даљину и слично.

Од академске 2016/17. године на Филозофском факултету усвојена је пракса *online* анкетирања, за разлику од традиционалног начина анкетирања *папир-оловка*. Сви студенти Филозофског факултета уз помоћ студената Студентског парламента добили су налоге путем којих могу да обаве анкетирање, уз претходна објашњења и потребна упутства

Предности оваквог начина анкетирања су бројне, а неке од њих су: приступ ван просторија Факултета од куће или са других места на којима се налазе, путем електронских уређаја или пак мобилних телефона. Ипак, и овај начин анкетирања, како истичу представници Студентског парламента, има један крупан недостатак, а он се састоји у обавезности, односно пријављивање испита попуњавањем анкете - да би студент пријавио испит мора претходно да попуни анкетни листић. У наредном периоду ће Центар за унапређење квалитета Филозофског факултета ценећи мишљења и конструктивне предлоге представника студената радити на системском отклањању ових недостатака, односно на осмишљавању нових начина анкетирања како би тај процес био

организован по принципу добровољности.

Студентима ОАС Департмана за педагогију пружају се прилике да узму учешће у оцени квалитета не само студијских програма и свих елемената наставног процеса, већ и обавезне и допунске литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника, али и стручних служби Факултета. Након спроведене анкете, према *Правилнику о раду Центра за унапређење квалитета*, радне групе врше детаљну анализу добијених података и резултате чине доступним Студентском парламенту на разматрање и достављају Управи факултета – продекану за наставу, уз предлог мера за побољшање квалитета. Истовремено, за Факултет је важна и доступност и транспарентност резултата, како због својих тренутних студената који су учествовали у анкетирању, тако и због будућих студената, запослених на Факултету а и шире јавности. У том погледу резултати анкета доступни су јавности а и укључени у укупну оцену вредновања.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<p>*представници студената Департмана за педагогију, као и сви други студенти Филозофског факултета могу да учествују у раду Наставно-научног већа, Савета факултета, Центра за унапређење квалитета, Дисциплинске комисије, Комитета за професионалну етику +++</p> <p>*у процесу анкетирања студенти Департмана за педагогију, активно су укључени +++</p> <p>* примењује се <i>online</i> анкетирање +++</p> <p>*већина студената ОАС педагогије је свесна значаја развијања културе квалитета ++</p> <p>*студенти педагогије кроз учешће у Студентском парламенту спроводе интерне евалуације о раду наставника и сарадника на основу којих дају мишљење о педагошком раду наставника које је саставни део изборне процедуре наставника +++</p>	<p>*упркос развијеној свести о значају културе квалитета ипак одређен број студената није у довољној мери мотивисан за учешће у активностима на унапређењу квалитета ++</p> <p>*недовољна заинтересованост студената за директно учешће у раду органа Факултета због вероватног страха или често присутне „политике незамерања“ ++</p> <p>*<i>online</i> анкетирање тренутно није на добровољној бази што код неких студената може изазвати незадовољство ++</p> <p>*релативно честе промене представника студената ++</p>
Могућности	Опасности
<p>*могућности за унапређење квалитета сарадње између Студентског парламента и Центра за унапређење квалитета Факултета +++</p> <p>*мотивисање представника студената за</p>	<p>*низак ниво укључености студената виших нивоа студија у рад Комисије за обезбеђење квалитета ++</p> <p>*потенцијална пасивност Студентског парламента доласком нових генерација и нових чланова ++</p>

активније укључивање у праћење и контролу квалитета установе ++
*формирање посебног тима подршке наставника и студената који би били доступни студентима који имају примедбе на квалитет али и предлоге за унапређење квалитета ++

*недовољна иницијативност студената за унапређење квалитета и укључивање у процес самовредновања ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

- (1) Департман за педагогију у координацији са Центром за унапређење квалитета ће убудуће активније радити на јачању свести и знања студената о систему обезбеђења квалитета, његовом функционисању и његовим кључним носиоцима.
- (2) Студентски парламент би могао да предузме конкретне активности, на пример доношење акционог плана у коме би биле дефинисане активности и задаци усмерени на упознавање студената са поступцима обезбеђења квалитета, са областима обезбеђења квалитета, са улогом студената у систему обезбеђења квалитета, те у сваком погледу бољем информисању студената о значају њиховог учешћа у унапређивању квалитета Факултета.
- (3) Учинити доступним информације о активностима Студентског парламента у области унапређења квалитета путем студентског портала, странице Студентског парламента или друштвених мрежа.

Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14 – Систематско праћење и периодична провера квалитета – Основне академске студије

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Филозофски Факултет у Нишу континуирано спроводи различите активности које имају за праћење квалитета и реализације студијских програма, као и примену мера које се могу предузети за њихово унапређивање. Широко развијена и адекватна инфраструктура коју је Факултет обезбедио у овом домену омогућава да се подаци редовно прикупљају и системски прате и проверавају. На овај начин се обезбеђује достизање жељених стандарда квалитета.

Поступком оснивања Центра за унапређење квалитета као главне организационе јединице развијеног система обезбеђења квалитета Филозофски факултет је на компетентан начин регулисао институционалне оквире за Систематско праћење и периодичну проверу квалитета. Центар се као стручно и саветодавно тело стара о унапређењу и обезбеђењу квалитета. Континуирано праћење, обезбеђење, развој, унапређење и периодичну проверу квалитета врши Комисија за унапређење квалитета. Комисија формира радне групе за: (1) анализу успешности и ефикасности студирања; (2) осигурање квалитета наставе и (3) праћење и унапређење квалитета научноистраживачког рада. Радне групе процесе систематског праћења и периодичне провере квалитета релизују кроз активности дефинисане планом радних група које усваја Центар за унапређивање квалитета. По потреби Центар за унапређивање квалитета може формирати и друге комисије, радне групе и одборе.

Из описаног се може видети да Филозофски факултет обезбеђује адекватне услове и богату инфраструктуру за редовно и систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Правни оквир деловања у овој области одређује се *Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма и Статутом Филозофског факултета* и низом других Правилника Филозофског факултета у Нишу (*Правилник о раду Центра за унапређење квалитета, Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета, Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, Правилник о спровођењу поступка самовредновања и оцењивања квалитета, Стратегија обезбеђивања квалитета* и др.)

У складу са *Стратегијом обезбеђивања квалитета* Центар за унапређивање квалитета периодично формулише и предлаже Савету Факултета Акционе планове: (1) *трогодишњи Акциони план самовредновања* и (2) *годишњи Акциони план*.

Филозофски факултет обезбеђује размену информација са другим високошколским установама које остварују добре резултате у едукацији студената и у истраживању кроз успостављање квалитетне међународне сарадње са многобројним високошколским

установама Европског и светског образовног простора. Успостављена међународна сарадња одвија се у оквиру уговора о међународној сарадњи чији је потписник Универзитет у Нишу, као и на основу извесног броја, углавном билатералних уговора чији је носилац Филозофски факултет. Други вид размене информација са иностраним високошколским установама које имају позитивно искуство у овој области, Филозофски факултет остварује кроз програме мобилности наставника и студената.

Филозофски факултет у Нишу поштује принцип јавности у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета. Јавност и транспарентност резултата спроведене студентске евалуације и целокупног процеса рада у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета обезбеђена је објављивањем Извештаја о самовредновању на Интернет страници Филозофског факултета у оквиру Центра за унапређење квалитета https://drive.google.com/drive/folders/1JZB_nXTjSyDn36D4fi6Lg28ofWnmQGD-

SWOT анализа :

Предности	Слабости
<p>*континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета +++</p> <p>*постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета +++</p> <p>*усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству +++</p> <p>*периодичност процеса прикупљања података о квалитету +++</p> <p>*јавност резултата процене квалитета+++</p>	<p>*одсуство редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената +++</p> <p>*повремено одсуство квалитетних и благовремених повратних информација послодаваца о компетенцијама свршених студената ++</p>
Могућности	Опасности
<p>*израда систематичнијег акционог плана за наредни период ++</p> <p>*унапређивање система за анкетирање применом аутоматизације прикупљања података ++</p>	<p>*непостојање административног радника који би се бавио искључиво пословима у области обезбеђивања квалитета може да угрози функционисање Центра за унапређивање квалитета +++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

- (1) Наставити континуирано и системско праћење функционисања система обезбеђења квалитета и вршити његово иновирање у области методе и техника прикупљања и обраде података.
- (2) Развијати свест наставника, сарадника и студената о значају континуираног праћења и периодичне провере квалитета.
- (3) Евалуацијом стечених компетенција дипломираних студената обихватити шири

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

спектар послодаваца (школе, предшколске установе, установе социјалне заштите, невладине организације, иностране компаније које наше студенте запошљавају у области људских ресурса и сл.).

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.